

Vuosikertomus 1996

Sisällysluettelo

Konsernin yleisesittely	2
Konsernirakenne	3
Vuosi 1996 lyhyesti	5
Toimitusjohtajan katsaus	6
Liiketoimintaryhmät	
Myynti ja markkinointi	8
Data-, radio- ja tietoverkkopalvelut	10
Liikenne- ja verkostotuotteet	12
Tytäryhtiöt	14
Osakkuusyhtiöt	15
Tilinpäätös	
Hallituksen toimintakertomus	16
Konsernituloslaskelma	19
Konsernitase	20
Konsernirahoituslaskelma	22
Emoyhtiön tuloslaskelma	23
Emoyhtiön tase	24
Emoyhtiön rahoituslaskelma	26
Tilinpäätöksen liitetiedot	27
Konsernin tunnusluvut	35
Emoyhtiön voitonjakoehdotus	36
Tilintarkastuskertomus	37
Hallintoneuvoston lausunto	37
Konsernin hallinto	38
Yhteystiedot	39

Taloudelliset katsaukset

Helsingin Puhelin Oy:n osavuosikatsaus ajalta 1.1. - 30.4.1997 julkistetaan viikolla 24 ja osavuosikatsaus ajalta 1.1. - 31.8.1997 viikolla 42. Katsaukset laaditaan suomeksi ja ruotsiksi.

Yhtiön vuosikertomuksia on saatavana myös englannin ja saksan kielellä. Vuosikertomuksia ja osavuosikatsauksia saa Helsingin Puhelin Oy:n viestinnästä, puh. (09) 6061.

Konsernin yleisesittely

Helsingin Puhelin Oy

Helsingin Puhelin Oy on maamme suurin yksityinen tietoliikennepalveluja tarjoava yhtiö. Emoyhtiö perustettiin 1.1.94 yhtiöittämällä Helsingin Puhelinyhdistyksen varsinainen operatiivinen toiminta. Yhtiöllä on teletointalain mukainen toimilupa tietoliikenteen hoitamiseen toimialueellaan, joka kattaa koko pääkaupunkiseudun ja jolla asuu yli miljoona ihmistä. Helsingin Puhelin Oy omistaa tällä alueella kaikkialle ulottuvan kiinteän verkkoinfrastruktuurin, johon oli vuoden 1996 lopussa kytketty 724 468 puhelinliittymää.

Peruspuhelintoiminta eli liittymäkannan hoitaminen ja paikallispuhelujen välittäminen ovat kuitenkin enää vain 30 % emoyhtiön liikevaihdosta.

Emoyhtiö Helsingin Puhelin Oy ja sen tytär- ja osakkuusyhtiöt muodostavat konsernin. Tytäryhtiöiden lisäksi yhtiöllä on merkittäviä omistusosuuksia valtakunnallista ja kansainvälistä tietoliikennettä hoitavista yrityksistä. Näiden osakkuusyhtiöiden muina omistajina ovat maakuntien puhelinyhtiöt ja parissa tapauksessa myös eräät asiakastahot.

Helsingin Puhelin Oy -konserni tarjoaa koti- ja yritysasiakkaille palveluja tietoliikenteen eri alueilla: lähipuheluissa, kotimaan kaukopuheluissa, ulkomaan puheluissa, gsm-matkapuheluissa ja datasiirrossa - joko paikallisesti tai yhteistyössä muiden Finnet-yhtiöiden kanssa valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Ulkomaille suuntautu-

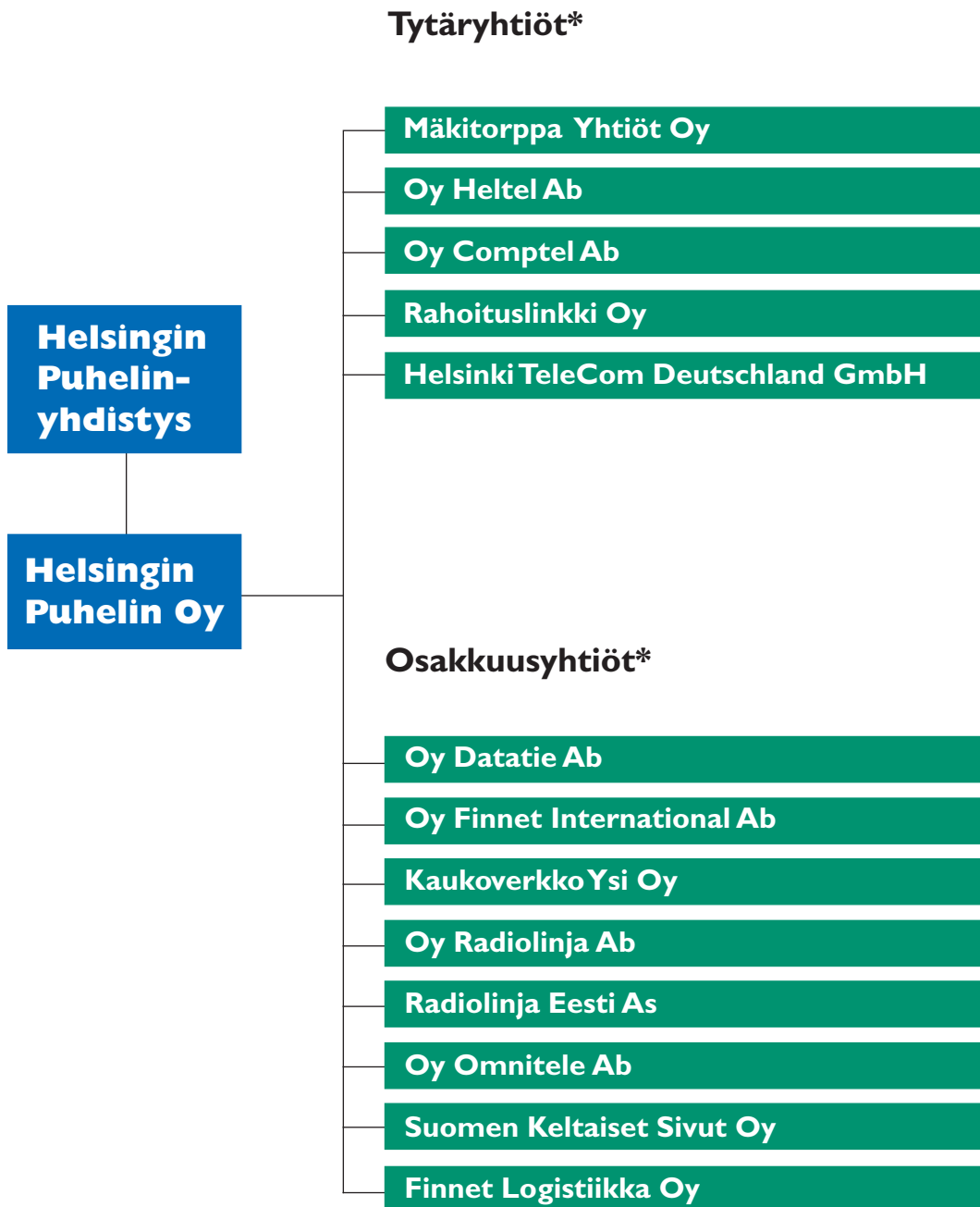
vassa puheen- ja tiedonsiirrossa yhtiöllä on kansainväliset yhteistyökumppanit, kuten Global One -yhtiö, joka on yksi maailman johtavista teleliikenneoperaattoreista.

Helsingin Puhelin Oy:llä on sisäinen hallitus, johon kuuluu viisi yhtiön johtajaa. Yhtiöllä on myös hallituneuvosto, joka konsernin nykyisessä omistustilanteessa on identtinen Helsingin Puhelinyhdistyksen hallituksen kanssa. Valmisteluna tulevaan osakeantiin tehtäneiden lähikuukausina tiettyjä uudelleenjärjestelyjä yhtiön hallintoelimissä.

Vuodenvaihteessa Helsingin Puhelin Oy uudisti organisaationsa jakamalla sen kolmeen divisioonaan eli liiketoimintaryhmään. Yksi niistä vastaa yhtiön tuotteiden myynnistä ja markkinoinnista koti- ja yritysasiakkaille. Toinen vastaa datapalveluista, radiopalveluista sekä Kolumbus-tietoverkkopalveluista ja kolmas liikenne- ja verkostotuotteista, johon kuuluvat myös tutkimus ja tuotekehitys sekä kansainvälinen toiminta. Matriisisuhteessa divisiooniin toimii erinäisiä tukifunktioita, kuten talous, logistiikka, henkilöstöhallinto ja viestintä.

Keväällä 1997 yritysasiakkaista ja kotiasiakkaista vastaavat toiminnot itsenäistyvät omiksi divisiooniksi. Kolmas osakokonaisuus sisältää yhteystietopalvelut eli luettelon ja numerotietopalvelut.

Konsernirakenne

* Mukana vain konsernitilinpäätöksen pääyhtiöt

Pasilan yrityspalvelutalo on yksi HPY:n kolmesta suuresta toimipisteestä.

Helsingin Puhelinyhdistys

Helsingin Puhelinyhdistys on Helsingin Puhelin Oy:n ainoa omistaja. Tämä tilanne muuttuu osakeyhtiön toteuttaessa osakeannin syksyllä 1997. Sen jälkeen uusilla osakkailla arvioidaan olevan noin 15 %:n omistusosuus.

Helsingin Puhelinyhdistyksen osuustodistuksen hankintaa ja liittymäsopimuksen tehnyttä yhteisöä tai yksityishenkilöä kutsutaan jäseneksi. Jäseniä on noin 414 000, joista 387 000 on yksityishenkilöitä. Jokainen jäsen omistaa vähintään yhden yhdistyksen osuustodistuksen. Osuustodistuksella saa käyttöönsä yhden osuusliittymän televerkossa ja se oikeuttaa käyttämään Helsingin Puhelin Oy:n palveluja. Jäsenten omistuksessa on noin 550 000 osuustodistusta.

Puhelinyhdistyksen hallintoelimä ovat 60-henkinen edustajisto sekä yhdeksästä henkilöstä koostuva hallitus. Edellisen valitsee jäsenistö postivaalilla ja jälkimmäisen nimeää edustajisto.

Yhdistyksen liiketoiminta koostuu lähinnä muutaman kiinteistön hallinnasta ja vuokraamisesta sekä tietyistä henkilösuorituksista.

Toimintaympäristö muuttuu nopeasti

Teletuotintalain uudistus tuli voimaan elokuun alussa 1996. Siinä yhteydessä vahvistettiin muun muassa erillisten palvelun tuottajien asemaa sekä määrättiin verkkooperaattoreiden keskinäisen verkonvuokrauksen ehdoista. Jo aiemmin asiakkaat ovat voineet vuokrata yhteyksiä liittyäkseen esimerkiksi kilpailijoiden liikennepalveluihin. Lisäksi kilpailijat ovat rakentaneet omaa paikallisverkkoaan Helsingin Puhelin Oy:n perinteiselle toimialueelle. Uutena kilpailun kenttänä ovat nousemassa esiin langattomat liittymät, joita varten rakennettaneen useita DCS-standardin mukaisia radioverkkoja Helsingin seudulle.

Eduskunnan käsittelyssä on jo hallituksen esitys telemarkkinalaiksi, jonka arvioidaan tulevan voimaan kesällä 1997. Tämä laajentaa edelleen kilpailua ja keventää samalla toimilupakäytäntöä.

Suomessa ollaan nyt rakentamassa tietoyhteiskuntaa. Helsingin Puhelin Oy:llä on tässä asiassa oleellinen rooli, verkkojen omistajana ja palvelujen kehittäjänä. Viime kädessä on kysymys sellaisten lisäarvojen toteuttamisesta tietoliikenteessä, jotka tuovat asiakkaille toiminnallista hyötyä ja operaattoreille kasvavaa volyyymiä ja kannattavuutta.

Vuosi 1996 lyhyesti

Keskeisiä tapahtumia

- Teleoperaattorimarkkinat kasvoivat runsaat kymmenen prosenttia.
- Valtakunnallinen suuntanumerouudistus toteutettiin lokakuussa.
- Puhelinkeskusten digitalisointi Helsingin Puhelin Oy:n toimialueella saatiin päätökseen elokuussa.
- Kotiasiakkaille lanseerattiin ensimmäinen isdn-tuote, Koti-ISDN.
- Langattoman viestinnän kysyntä jatkui voimakkaana.
Joulukuussa Radiolinjan gsm-liittymiä oli jo yli 268 000 kpl.
- Kolumbus-tietoverkkojen vahva asema internet-palveluissa säilyi.
- Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajisto päätti marraskuussa yhtiön omistus pohjan laajentamisesta osakeannilla.
- Marraskuussa Helsingin Puhelin Oy liittyi Euroopan teleoperaattorien ympäristöohjelmaan, jossa yhtiö sitoutuu kestävän kehityksen tavoitteeseen. Yhtiössä on käynnissä ympäristövaikutuksien selvitystyö.

Konsernin avainluvut

	1996	1995	Muutos
Liikevaihto Mmk	2 205,8	1 956,0	12,8 %
Käyttökate Mmk	584,6	522,2	11,9 %
Liikevoitto Mmk	140,5	71,8	95,7 %
Voitto ennen satunnaiseriä Mmk	114,2	38,5	196,6 %
Tutkimus- ja tuotekehitys Mmk	46,8	31,2	50,0 %
Bruttoinvestoinnit Mmk	585,9	584,6	0,2 %
Nettoinvestointien omarahoitusaste, %	86,7	86,0	
Omavaraisuusaste, %	52,0	52,0	
Henkilöstö vuoden päättyessä	3 553	3 578	-0,7 %

Kurt Nordman
toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan katsaus

Liiketoiminnan tulos vuodelta 1996 ylitti asetetut tavoitteet. Konsernitasolla se oli 114 miljoonaa markkaa ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja. Tämä on lähes kolminkertainen luku edelliseen vuoteen nähden. Liikevaihto kasvoi 12,8 % ja oli nyt 2206 miljoonaa markkaa.

Viereisen sivun kuva osoittaa, että irtautuminen suomalaisen puhelinyhtiökentän perinteisestä nollatulosajattelusta tapahtui HPY:n osalta vuonna 1994. Vähentämällä kustannuksia ja laajentamalla toimintaa uusiin kannattaviin markkinalohkoihin - kasvattaen esimerkiksi tehokkaiden yritysverkkojen, langattomien yhteyksien ja tavallistenkin liittymien lisäominaisuuksien tarjontaa - olemme pystyneet kompensoimaan toimialan kiivaan kilpailun vaikutukset ja lisäksi parantamaan tulosta.

Konkreettisten jatkosuunnitelmiamme valossa Helsingin Puhelin Oy -konsernin liiketoiminnan näkymät ovat alkaneena vuonna hyvät sekä volyymin että kannattavuuden kasvumahdollisuuksia ajatellen. Arvioni onkin, että tulos on edelleen parannettavissa myös vuonna 1997.

Panostuksemme tekniseen infrastruktuuriin ja palveluvalmiuteen pysyvät mittavina. Emoyhtiön investoinnit olivat tarkasteluvuonna 546 miljoonaa markkaa, minkä lisäksi 100 miljoonan markan laitehankinnat hoidettiin leasing-rahoituksella. Kokonaissumma tulee vuonna 1997 vielä nousemaan tästä, lähestyen 700 miljoonan markan rajaa.

Periaatteessa olisi voitu olettaa, että tekniikan rakentamisen volyymi supistuu saatuaamme puhelinkeskusten digitalisoinnin päätökseen viime vuonna. Näin ei kuitenkaan käy, koska langattoman tietoliikenteen nopea kasvu vaatii jatkossakin huomattavia lisäpanostuksia. Niiden osuus kokonaisinvestoinneista on arviolta 25 % vuonna 1997.

Näiden lukujen valossa aiemmin julkaisemamme arvio 3500 miljoonan markan panostustarpeista viisivuotiskaudella 1996-2000 pitää edelleenkin paikkansa.

Sehän oli tärkeä lähtökohta, kun ryhdyttiin keväällä 1996 suunnittelemaan Helsingin Puhelin Oy:n omistajapiirin laajentamista ja uuden rahoituskanavan avaamista osakeannin avulla.

Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajisto hyväksyi syyskokouksessaan osakeannin periaatteet ja niihin liittyvät yhdistyksen sääntöjen muutokset. Jälkimmäiset vahvistettiin vielä toisessa käsittelyssä tammikuun lopulla 1997. Ei ole liioiteltua sanoa, että edustajiston päätös on merkittävimpiä suunnanvalintoja yrityksemme pitkässä historiassa.

Mennyt vuosi oli muutenkin varsin tapahtumarikas. Käytiin esimerkiksi laaja ja ajoittain värikäs keskustelu teletoiminta- ja telemarkkinalaesta. Oli myös Suuren Numeronmuutoksen aikaa. Vireillä oli isoja hankkeita tekniikan ja palvelun kentässä, kuten nk. älykkään verkon tekniikkajalustan laajentaminen sekä yritysasiakkaita palvelevan Finnet Centerin toiminnan vakiinnuttaminen. Saavutuksia ja tilanteita kuvataan tarkemmin tämän vuosikertomuksen sisäisivuilla, joten kohdistan jäljempänä huomiota vain muutamaan erityisaiheeseen.

Asiakaspalvelun laadun nostamiseen tähtäävä strateginen hanke, joka alkoi nimellä HPY:n Tapa noin kaksi ja puoli vuotta sitten, tuottaa nyt jatkuvasti hyviä tuloksia. Asiakastyytyväisyys on mielipidemittausten mukaan kasvanut merkittävästi. Selvimmin tämä näkyy kuluttajasegmentissä. Yritysasiakkaiden luottamus HPY:n palvelukykyyn mitataan samantapaisin kyselyin, mutta sen lisäksi lukuisat konkreettiset toimitustilanteet, jotka yhä useammin kattavat asiakkaan koko tietoliikenteen mobiili- ja ulkomaanpuheluja myöten, antavat suoraakin tietoa laadun kehittymisestä.

Tuoreiden päätösten mukaisesti aiomme nyt tehostaa entisestään laatutoiminnan ohjausta ja samalla nostaa sen organisatorista statusta. Samalla otamme käyttöön laadun arviointimenettelyn, joka perustuu Suomen laatupalkinnon yhteydessä käytettyyn mittaristoon. Siirymme ennakkoivaan toimintaan joka tähtää siihen, että työmme laatu pysyy joka suhteessa erinomaisella tasol-

la myös tekniikan vaihtuessa ja palvelujen sisällön muuttuessa.

HPY ja muut puhelinyhtiöt ovat organisoineet valtakunnallisen palvelutarjontansa ja muitakin yhteisiä toimintoja Finnet-nimisen ryhmittymän puitteissa. Järjestely on mahdollistanut mm. sen, että Finnet-yhtiöiden panostukset tietoliikenteen maanlaajuisiin verkkoihin tapahtuvat synkronoidusti ja tehokkaasti.

Lainsäädännön muuttuminen ja kilpailuoikeudellisten näkökohtien korostuminen ovat nyt kuitenkin antaneet Finnet-yhtiöille aiheen harkita yhteistoimintansa päämääriä ja muotojakin uusin lähtökohdin. Keskusteluja on käyty useassa neuvotteluryhmässä pitkin vuotta. Tätä kirjoittaessani (helmikuun lopulla 1997) näyttää siltä, että yhteinen näkemys etenemistiestä on lopultakin kiteytymässä. Tietoliikennealan muutosprosessi tulee jatkumaan, ja yhtiöiden on yhdessä ja erikseen etsittävä keinonsa sopeutua siihen.

Helsingin Puhelin Oy -konsernin kantavat strategiat ja visiot näkyvät käytännön tasolla esimerkiksi liiketoiminnan tavoitteina ja investointiohjelmien painotuksina. Kannattavuuden ja palvelun laadun nostamisesta on jo edellä puhuttu, ja tähän liittyvät toimenpiteet merkitsevät sinänsä tärkeitä linjauksia. Niiden taustalla on se näkemys, että suomalainen tietoyhteiskunta on näinä vuosina toden teolla syntyneessä. Se tuo toimialallemme kannattavaa kasvua, uudenlaisten tietoverkkojen ja -palvelujen nostaessa liikenteen volyyymiä ja parantaessa sen jalostusarvoa.

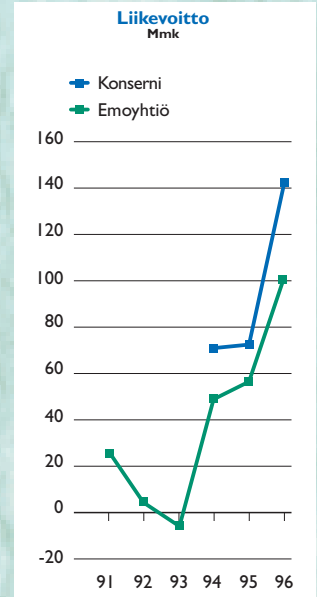
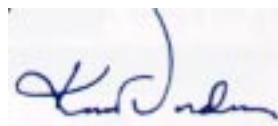
Suomen verkottuessa ja alan teollisuuden laajentaessa samanaikaisesti toimintaansa kansakuntamme profiloituu eurooppalaisessa tietoisuudessa yhä selvemmin korkean teknologian maaksi. Helsingin Puhelin Oy on hyötynyt tästä suoraan työstäessään omia vientimarkkinoitaan. Yhtiömme lähtökohdat 115 vuotta toimineena yksityisenä puhelinyhtiönä, joka nyttemmin on myös kerännyt vankan kokemuksen omaan lähikenttään kohdistuneesta kilpailusta, ovat ainutlaatuiset EU:n piirissä.

Kun tähän yhdistetään HPY:n olemus vaativan tekniikan osaajana ja varhaisena soveltajana, yhtiömme on varteenotettava ammattimainen partneri esimerkiksi sellaisten yhtiöiden kannalta, jotka aikovat toimia uusina operaattoreina kilpailulle avautuvassa Saksan tietoliikenteessä. HPY neuvottelee aktiivisesti usean osapuolen kanssa, ja läpimurto tällä sopimusrintamalla voi hyvinkin tapahtua vuonna 1997.

Visioista puhuttaessa on erikseen mainittava Helsinki Arena 2000. Tämä on tietoyhteiskunnan konkretisoimiseen tähtäävä hanke, jonka näyttämönä on pääkaupunkiseutu yleisesti ja Helsingin kaupunki erityisesti. Sen takana on iso konsortio, joka koostuu muun muassa kaupan ja teollisuuden yrityksistä sekä yhteensä seitsemästä korkeakoulusta.

Jokainen konsortion jäsen kehittää Arenan puitteissa omia yksilöllisiä sovelluksiaan ja muuta tuotteistoaan. Osapuolten yhteisenä ajatuksena on nostaa tietoverkkojen liikennöinnin ja palvelujen hyväksikäytön laajuutta kasvattamalla tarjontaa ja pyrkimällä samalla merkittäviin volyyymi- ja synergiaetuihin. Pidän tätä hanketta erittäin tärkeänä tietoyhteiskunnan yleistä kehitystä ja erityisesti multimedian kenttään laajenevaa liiketoimintaamme ajatellen.

Haluan lopuksi kiittää asiakkaitamme HPY:tä kohtaan osoitetusta luottamuksesta, joka viime kädessä on mahdollistanut hyvän tuloksenkin. Luottamuksen säilyttäminen on joka hetki yrityksemme henkilökunnan asiantuntemuksesta ja palveluvalmiudesta kiinni. Kiitän kaikkia työtovereitani Helsingin Puhelin Oy -konsernissa hyvästä suorituksesta vuonna 1996.

Liiketoimintaryhmä vastaa Helsingin Puhelin Oy:n tuotteiden myynnistä ja markkinoinnista sekä koti- että yritysasiakkaille. Ryhmään kuuluvat myös edellisiin liittyvät kenttätöinnöt sekä luettelot ja muut yhteystietopalvelut. Ryhmää johtaa varatoimitusjohtaja Matti Mattheisen.

Myynti ja markkinointi

Liiketoimintaryhmän markkinatilanne oli hyvä vuonna 1996. Liikevaihto kasvoi 8 prosenttia runsaaseen 1 212 miljoonaan markkaan edellisvuodesta (1 123 milj. mk v. 95).

Kotiasiakastrategiana on puhelinliittymän käyttömahdollisuuksien kasvattaminen. Koti-ISDN on ensimmäinen nimenomaan kotiasiakkaille suunniteltu isdn-tuote. Sen avulla asiakas saa käyttöönsä siirtokapasiteettia kehittyneitä palveluja varten perusliittymästään, mikä merkitsee yhtiölle liikenteen volyymin kasvua. Yksittäisiä isdn-liittymiä on myyty jo 10 000. Myös Kotivastaaja-, Numeronäyttö- ja 999 Ystävä lähellä -palvelujen kysyntä kasvoi voimakkaasti.

Kotiasiakkaiden palvelutasoa nostettiin. Maksutonta asiakaspalvelua antavat Call Centerit ja asennuspalvelut toimivat myös arki-iltaisin ja lauantaisin. Kotiasiakaslasku uudistettiin, myymälöitä uusittiin ja varustettiin tehokkaammalla tietotekniikalla. Käyttöön otettiin uusi

oma intranet, joka sisältää asiakaspalvelussa hyödynnettävää tietoa. Asiakaspalautejärjestelmä uudistettiin.

Liittymäpalveluiden toimitusajat ovat lyhyitä: asiakas saa kolmessa päivässä normaaliliittymän ja viidessä päivässä isdn-liittymän.

Yritysasiakkaiden kentässä vuonna 1995 käynnistyneen Finnet Centerin toimintamalli laajeni kattamaan koko maan. Finnet Center on palvelukonsepti, asiakkaiden tietoliikennetarkaisujen ”lennonjohtokeskus” Helsingin Pasilassa, johon eri alojen asiantuntijat koottiin yhteisiin tiloihin. He hallitsevat asiakassovelluksia kokonaisuudessaan niiden maantieteellisestä sijainnista tai tekniikasta riippumatta.

Osa Finnet-yhtiöiden tarjoamista monipuolisista Plus-palveluista on täysin ilmaisia.

Tietoliikenteen tarjoamia uusia mahdollisuuksia on hyödynnetty mm. graafisella alalla. Kärkimedia Oy:n verkossa olevien lehtien painotaloihin lähetettiin ilmoituksia ja toimituksellista aineistoa HPY:n mediatoimialan toteuttaman sähköisen jakelujärjestelmän avulla.

Yrityspalvelun strategiana on toteuttaa yritysasiakkaille toimialakohtaisia järjestelmäratkaisuja, jotka sisältävät verkot, päätelaitteet sekä niiden toimintakonseptin. Helsingin Puhelin rakentaa siis tietoliikennekokonaisuuksia räätälöidysti asiakkaiden tarpeiden mukaan, mahdollistaen toimituksillaan asiakkaan oman liiketoiminnan tehostamisen.

Toimialakonseptia sovelletaan teollisuuden, kaupan ja palveluiden, finanssin, median ja terveydenhuollon, julkishallinnon, kuntien sekä vakuutussektoreilla. Suur-Helsingin alueen suurasiakkaisissa HPY:n markkinaosuus on noin 70 prosenttia.

Yhä useammin suuryritysten puhelupalvelut perustuvat älyverkkopohjaiseen tekniikkaan, jota hyödynnetään muun muassa valtakunnallisissa kutsunumeroissa ja Diana 050 -palveluissa. Valtakunnalliset 010-kutsunumerot parantavat yrityksen asiakaspalvelua ja puheliniikenteen ohjausta ja tarjoavat yrityksen asiakkaalle yhteydenoton paikallispuhelun hinnalla. Valtakunnallista kutsunumeroa käyttävät kaupan keskusliikkeet, teollisuusyritykset ja vakuutusyhtiöt. Suurimpina näiden joukossa olivat kertomusvuonna muun muassa Kesko, Valio, ABB, Sampo-ryhmä ja Pohjola-yhtiöt.

Kasvualueita olivat myös yritysten nopeat lähiverkot ja niiden yhdistämiskäsit. Valtakunnallisen lähiverkkojen yhdistämispalvelun hankkivat Postipankki ja Osuuspankkiryhmä. ATM-tekniikkaan pohjautuva lähiverkko toimitettiin Nokia-yhtymän uuteen pääkonttoriin Keilaniemeen. Lisäksi useille yrityksille toimitettiin valtakunnallisia vaihde- ja dataverkkoja.

Kuntatoimialalla laajennettiin palveluliittymien toimitamista sekä Helsingin että Espoon kaupunkien käyttöön. Vastaavat tuotenimet ovat Helsinki-liittymä ja Espoo-liittymä.

Mediatoimialalla toteutettiin uutta liiketoimintamallia. Esimerkkiratkaisuna toimitettiin ilmoitusten ja toimituksellisen materiaalin sähköinen jakelujärjestelmä Kärkimedia Oy:lle. Verkon vaikutuspiirissä on lehtien lisäksi mukana useita muita sidosryhmiä, kuten kaupan keskusliikkeitä ja mainostoimistoja. Myös terveydenhuoltotoimialalle luotiin uusi toimintamalli: terveydenhuollon käyttöön tarjotaan hallittu ja tietoturvallinen tietoliikenneverkko lisäarvopalveluineen.

Pk-sektorin toimintamalleja selkeytettiin ja ryhdyttiin toimittamaan asiakkaille tietoliikenteen kokonaisuuksia. Tämä tapahtui liittämällä data-palvelut ja mobiilipalvelut (Diana 050) mukaan kyseisen asiakasyksikön omaan tarjontaan.

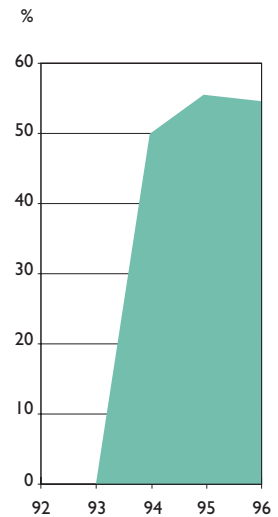
Luetteloista ja numeropalveluista koostuvan yhteistyötietopalvelun markkinatilanne kehittyi suotuisasti.

Tulevaisuuden näkymät

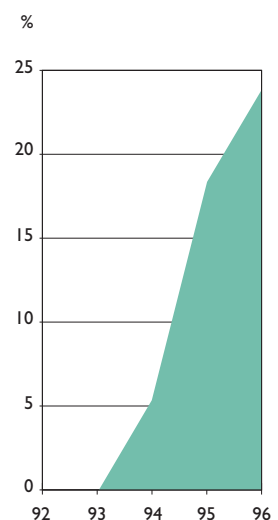
Yhtiön näkemyksen mukaan teleliikennemarkkinat kasvavat 90-luvun lopulla 12-15 prosentin vuosivauhtia. Sekä yritykset että julkishallinto kehittävät toimintaansa ja palveluitaan tietoliikenteen avulla. Yhtiön toiminnan monipuolistuminen sekä sen asiakaspalvelun kattavuus ja laatu kiihdyttävät omalta osaltaan tietoliikennepalvelujen ja kokonaisratkaisujen kysyntää.

Helsingin Puhelin Oy:n tavoite tilanteessa, jossa uusien kilpailijoiden määrä kasvaa nopeasti, on liiketoiminnan volyymien kasvattaminen vähintään samaa vauhtia kuin markkinat. Helsingin Puhelin Oy näkee kilpailuetunaan yritys- ja kotiasiakkaiden tarpeita tyydyttävien tietoliikenteen kokonaisratkaisujen ja lisäarvopalvelujen tarjoamisen alueen kattavimmassa tietoliikenneverkossa.

Finnet-ryhmän markkinaosuus kaukopuheluista

Finnet-ryhmän markkinaosuus ulkomaanpuheluista

Liiketoimintaryhmä vastaa Helsingin Puhelin Oy:n datapalveluista, radiopalveluista ja nk. tietoverkoista. Näillä on useimmiten valtakunnallinen ulottuvuus. Ryhmä vastaa myös yhtiön keskeisistä liiketoiminnan kehittämishankkeista. Ryhmän johtaja on Jarmo Kalm.

Data-, radio- ja tietoverkkopalvelut

Liiketoimintaryhmälle vuosi 1996 oli suotuisa ja liiketoiminta kehittyi myönteisesti. Kysyntä markkinoilla lisääntyi odotettua enemmän. Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta yli 16 prosenttia runsaaseen 705 miljoonaan markkaan (606 milj. mk v. 95).

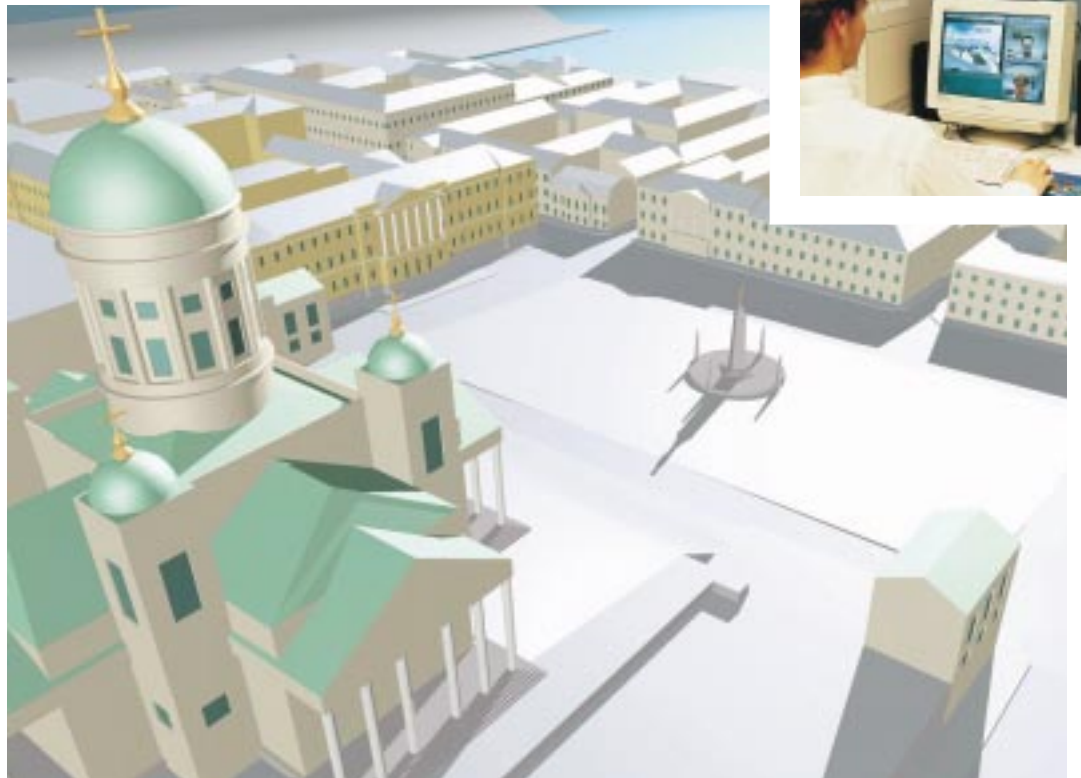
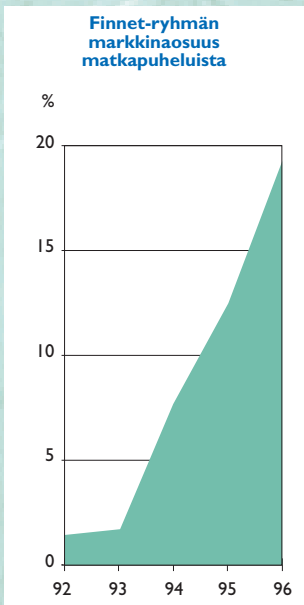
Radiopalveluissa langattoman viestinnän kysyntä jatkui voimakkaana. Joulukuussa Radiolinjan liittymämäärä oli jo yli 268 000. Helsingin Puhelin Oy investoi omalla toimialueellaan Radiolinjan verkkoon kertomusvuonna noin 125 miljoonaa markkaa eli 15 miljoonaa enemmän kuin vuonna 1995.

Investoinneilla on parannettu ennen muuta langattoman liikenteen välityskapasiteettia ja laatua. Markkinaosuus on 25 prosenttia liikenteen määrällä mitattuna. Asiakkaat ovat pääosin matkapuhelimia paljon käyttäviä yrityksiä.

Yritysassiakkaiden lähiverkkojen yhdistämispalvelujen kysyntä vaikutti merkittävästi tässä ryhmässä tapahtuneeseen tuotteistukseen ja kapasiteetin kasvattamiseen. Kyseisillä palveluilla yritykset tai julkishallinto yhdistävät eri puolilla maata tai jopa eri puolilla maailmaa sijaitsevien toimipisteidensä tiedonsiirron yhteen tietoliikenneverkkoon ja tehostavat siten toimintaansa.

Kysynnän kasvu jatkui myös internet-intranet-extranet-palveluissa. Minuuteissa laskettuna Helsingin Puhelin Oy:n internet-liikenne kaksinkertaistui kertomusvuonna.

Yhtiön strategisia painopistealueita on Kolumbus-palvelun mahdollistama internet-liikenne.

Arena 2000 -projektissa syntyy virtuaali-Helsinki vuorovaikutteisine palveluineen.

Internet on yksi yhtiön strategisista painopistealueista. Internet-käyttö - sekä yhtiön oma Kolumbus-palvelu että muiden operaattorien tarjoamat palvelut - lisää liikennettä Helsingin Puhelin Oy:n peruspuhelinverkossa, mutta myös data- ja langattomissa verkoissa. Kolumbus-tietoverkot toimii kahden muun vastaavankokoisen internet-palvelutarjoajan rinnalla, ja se on tässä ryhmässä markkinajohtaja liikevaihtomittarilla.

Menestys osoittaa, että liiketoiminnan strategia on ollut oikea. Sen ansiosta on kasvatettu radio-, data- ja tietoverkkopalvelujen markkinaosuuksia. Helsingin Puhelin investoi varhaisessa vaiheessa uusiin kohteisiin nostamalla panostuksiaan jo runsas vuosikymmen sitten datasiirrossa. Sama pätee matkapuhelintoimintaan, kun vuonna 1988 perustettiin gsm-yhtiöksi Radiolinja Oy. Helsingin Puhelin Oy on investoinut Radiolinjan verkkoihin, mutta myös sen osakkeisiin. Helsingin Puhelin omistaa Radiolinjan osakkeista 47 prosenttia.

Toiminnan tehostamiseksi fax-liiketoiminnassa tehtiin kertomusvuonna uudelleenjärjestelyjä ja keskitetty fax-yksikkö hajautettiin osaksi muita yksiköitä. Lisäksi yleisöpuhelinliiketoimintaa jouduttiin sopeuttamaan vähenevään kysyntään. Kysyntää supisti etenkin matkapuhelinten voimakas yleistyminen.

Liiketoimintaprojekteista tärkeimpiä oli toukokuussa käynnistynyt Helsingin Puhelin Oy:n koordinoima Helsinki Arena 2000 -projekti. Se luo tietoverkkoihin laajakaistaisten ja multimediaan perustuvien sovellusten avulla virtuaali-Helsingin vuorovaikutteisine palveluineen.

Hankkeen takana on laaja konsortio, johon kuuluvat Helsingin kaupunki, Helsingin kauppakamari, Helsinki Televisio, IBM, ICL Data, KT-Tietokeskus, Merita Pank-

ki, Nokia Telecommunications, Helsingin Sanomat, TT-Tieto sekä pääkaupunkiseudun johtavat tiede- ja taidekorkeakoulut. Projektin lopullinen tähtäin on vuodessa 2000, jolloin Helsinki on yksi Euroopan kulttuuri-pääkaupungeista ja viettää 450-vuotispäiviään teemalla Tieto, teknologia ja tulevaisuus. Virtuaali-Helsinki rakentuu tietoverkkoihin pala palalta ja palvelu palvelulta.

Kertomusvuonna toteutettiin projektin pilottina virtuaaliset Kt'96 -messut Helsingin Puhelimen ja Osuus-kunta Suomen Messujen yhteistyönä. Kokeilu onnistui hyvin, sillä tietoverkkoja pitkin messuilla vieraili 22 000 pc:n käyttäjää, kun paikan päällä kävijöitä oli 44 000 henkeä. Helsingin keskustan virtuaalimalli valmistui tietoverkkoihin etujassa.

Tulevaisuuden näkymät

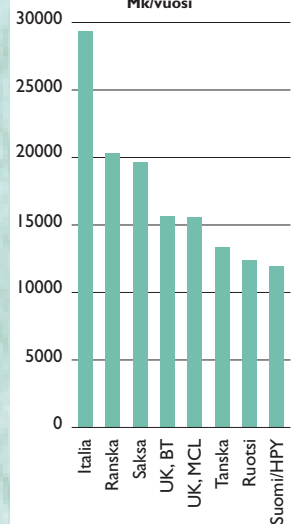
Kilpailuille markkinoille mukaan tulleet uudet ulkomaiset yritykset kiristävät kilpailua entisestään vuonna 1997 sekä radio-, data- että tietoverkkopalveluissa. Kilpailutilanteen muutokseen vastataan kehittämällä palveluja, verkkoja ja yleistä kustannustehokkuutta.

Datapalveluissa näkemystä tukee se, että osakkuusyhtiö Datatie Oy:n avulla toteutettava valtakunnallinen toimintamalli on kehittynyt täysin aiotulla tavalla.

Radiopalveluissa yhtiön asema on hyvä. Mittavat peruspanostukset muun muassa langattomien verkkojen kattavuuteen on jo tehty. Nyt rakennetaan lisäkapasiteettia kysynnän tahdissa ja nostetaan suunnitelmallisesti tietoliikenteen laatutasoa.

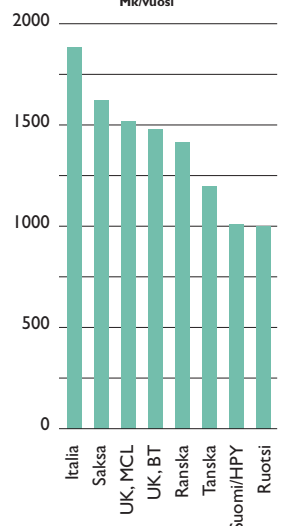
Yhtiön näkemyksen mukaan data-, radio- ja Kolumbus-palvelujen liiketoiminnan volyymin ja tuloksen arvioidaan täten paranevan vuonna 1997.

Yritysiasiakkaan puhelinkulut eräissä Euroopan maissa
Mk/vuosi

Lähde: Analysis report: Cutting the cost

Kotiasiakkaan puhelinkulut eräissä Euroopan maissa
Mk/vuosi

Lähde: Analysis report: Cutting the cost

Liikenne- ja verkostotuotteet vastaa liiketoimintaryhmänä Helsingin Puhelin Oy:n keskeisestä tuotekentästä, sen vaatimasta tekniikasta sekä tarvittavan kapasiteetin ylläpidosta. Ryhmään kuuluvat myös tutkimus ja tuotekehitys sekä kansainvälinen toiminta. Ryhmän johtaja on Jukka Alho.

Liikenne- ja verkostotuotteet

Liikenne- ja verkostotuotteet -liiketoimintaryhmälle vuosi 1996 oli suotuisa, vaikka kilpailun kiristymisen vaikutukset näkyivät selvästi markkinoilla. Puheluliikenteen volyymi Helsingin Puhelin Oy:n verkossa kasvoi noin kymmenen prosenttia, mutta liikenteen nettotuotot kasvoivat tätä vähemmän hintojen laskun takia.

Peruspuhelintoiminnan, johon kuuluvat puheluliikenne ja liittymät sekä puhelinliikenteen lisäpalvelut, kannattavuus kääntyi nousuun. Tähän vaikuttivat osin joidenkin hintojen tarkistukset, mutta enemmän toiminnan tehostuminen ja uudet tuotteet. Tuottavuutta kasvatti muiden toimien ohella Helsingin Puhelimen toimialueen digitalisoinnin loppuun saattaminen.

Paikallispuheluliikenteessä Helsingin Puhelin on koti-asiakkaiden ja yritysasiakkaiden ehdoton markkinajohtaja toimialueellaan. Yhtiön omalta toimialueeltaan myymien kaukopuhelujen markkinaosuus on noin 60

prosenttia. Ulkomaanpuheluissa vastaava luku on 29 prosenttia. Suuryritysten radio- ja kaukoverkkoihin kulkevasta puheluliikenteestä yhtiö välittää noin 70 prosenttia. Peruspuhelinverkosta matkapuhelinverkkoihin kulkeva liikenne kasvoi selvästi matkapuhelinliikenteen voimakkaan kasvun myötä. Langattomat verkot ovat tavanomaisen puhelinliikenteen todellisia kilpailijoita.

Liikenteen kannattavuus kehittyi suotuisasti. Paikallispuheluliikennekin oli niukasti voitollista, mutta tavoitteena on sen kannattavuuden nostaminen. Kaukopuheluiden tuotot pysyivät kertomusvuonna edellisvuoden tasolla ja ulkomaanpuheluiden tuotot kasvoivat noin 25 prosenttia.

Viimeinen analoginen puhelinkeskus muuttui digitaaliseksi
13.8.1996 klo 8.21.

Investoinneilla langattomiin verkkoihin parannettiin liikenteen välityskapasiteettia ja laatua. Kuvassa Pasilan masto, joka on Helsingin korkeimpia rakennuksia.

Investointeihin käytettiin yhteensä lähes 463 miljoonaa markkaa, joista suuri osa digitalisoinnin loppuunsaattamiseen. Kertomusvuonna aloitettiin DCS 1800 -matkapuhelinverkon rakentaminen Helsingin alueella. Lisäksi toteutettiin kasvava määrä Radiolinja Oy:n käyttöön tulevia gsm-investointeja. Matkapuhelinliikenteen kasvun ja talonrakennusalan laman takia perinteisiä kupariverkkoja rakennettiin aiempaa vähemmän.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Yhtiö lisäsi internet-tekniikan ja sen sovellusten kehitystyötä: multimedialaboratorio tuotti tämän alueen uusimmilla ratkaisulla kehittyneitä sovelluksia. Tutkimuksen ja tuotekehityksen painopistealueita ovat ensisijaisesti uudet telepalvelut, kuten juuri multimediaan kuuluvat toiminnot. Uusia nopeita verkkotekniikkoja, kuten ATM, valmisteltiin. Näin perusverkkokin voidaan muuttaa multimediakäyttöön soveltuvaksi.

Muita kehitystyön avainalueita olivat edelleen IN-tekniikan kehittyneimpien versioiden käyttöönotto ja siihen perustuvien uusien tuotteiden peruskehitys. Radiotekniikan eri vaihtoehtoihin panostettiin entistä voimakkaammin.

Toiminta on siis keskitetty asiakasratkaisuihin ja liiketoimintaan nopeasti vaikuttaviin hankkeisiin. Monet projekteista toteutetaan yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Esimerkkeinä näistä ovat mediatoimialaa palvelevat sovellukset sekä eurooppalainen Infocities-projekti, jossa yhtiö on mukana yhdessä Helsingin kaupungin kanssa.

Kansainvälinen toiminta

Yhtiö lisäsi jo usean vuoden ajan jatkunutta osallistumistaan kansainväliseen toimintaan. Hankkeiden kriteerinä on lyhyelläkin aikavälillä kannattavuus ja nivoutuminen kotimaan kilpailustrategiaan ja teknologiaosaamiseen.

Helsingin Puhelin Oy:n tytäryhtiö Comptel on saavuttanut vankan jalansijan kasvavilla kansainvälisillä markkinoilla. Osakkuusyhtiö Omnitel on puolestaan kansainvälisesti toimiva kehitys- ja konsultointiyritys. Tätä konsultointitoimintaa harjoittaa myös Saksassa tytäryhtiö Helsinki TeleCom Deutschland. Vuonna 1995 perustettu yhtiö on vakiinnuttanut asemansa yhteistyökumppanina Saksan markkinoilla. Toimintaa on tarkoitettu edelleenkin laajentaa.

Helsingin Puhelin Oy on vienyt gsm-verkkojen suunnittelu- ja rakentamisaamastaan useisiin Euroopan maihin ja Aasiaan. Lisäksi osakkuusyhtiö Finnet International sekä Mäkitorppa-konsernin tytäryhtiö Mobinter toimivat kansainvälisesti, jälkimmäinen Baltiassa ja Venäjällä.

Tutkimus- ja kehitysoikeudet ovat sinänsä tärkeä keino osallistua kansainväliseen toimintaan. HPY Tutkimuskeskus on mukana useissa EU:n tutkimusprojekteissa, mikä on tuonut paitsi osaamista myös arvostusta projektipartnerina. Valituilla, tarkoin keskitetyillä alueilla osaminen on kansainvälistä huipputasoa.

Yhteistyötä on kehitetty kansainvälisten verkko-operaattoreiden kanssa. Kertomusvuonna sovittiin Global One -yhtiön kanssa kansainvälisten puhe-, data- ja lisäarvopalvelujen jälleenmyynnistä. Global One -yhtiön omistavat Deutsche Telekom, France Telecom ja yhdysvaltalainen Sprint International.

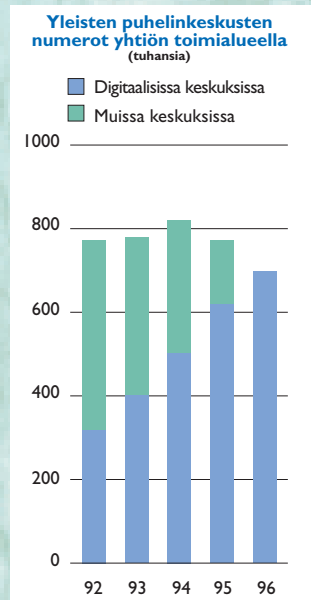
Tulevaisuuden näkymät

Kilpailuun vastataan parantamalla kustannustehokkuutta ja panostamalla tuotekehitykseen sekä uuteen teknologiaan.

Investoinnit verkkoihin kasvavat edelleen vuonna 1997. Yhtiön oma langaton DCS-tekniikalla tehty verkko valmistuu käyttökuntoon vuoden 1997 kesään mennessä. Verkkoa käytetään uutena ratkaisuna paikallispuhelinliikenteen toteuttamisessa, joten se nivoutuu kiinteästi yhtiön peruspalvelutarjontaan.

Helsingin Puhelin valmisteli kotikäyttäjille tarkoitettua, laajakaistaisen multimediasuorituksen rakentamista Helsingin. Verkko-operaattorina HPY on tällä helmikuussa 1997 julkistetulla hankkeellaan maailman kärkijoukkoa, ellei peräti ensimmäisellä sijalla. IP/ATM-tekniikkaan perustuva ratkaisu on tarkoitettu muun muassa internet-käyttäjille, videoneuvottelijoille sekä etätyötarpeisiin. Kumppanina verkon rakentamisessa on Nokia Telecommunications, joka toimittaa verkkoon tarvittavan tekniikan.

Euroopan markkinoilla laajennetaan oman tietoliikenneverkon kattavuutta yhdessä Finnet Internationalin kanssa. Kansainvälisellä toiminnalla on luotu valmiudet siihen, että tulevaisuudessa on mahdollisuus osallistua investointipanostuksin valikoituihin kohteisiin myös ulkomailla.

Tytäryhtiöt

MÄKITORPPA

Mäkitorppa Yhtiöt Oy

Helsingin Puhelin Oy:n tytäryhtiöistä suurimman, Mäkitorppa Yhtiöt Oy -konsernin liikevaihto kasvoi kertomusvuonna 19 prosenttia 214 miljoonaan markkaan (180,4 milj. mk v. 95). Liikevaihto kertyi kokonaisuudessaan matkaviestimistä, niihin liittyvistä palveluista ja oheistuotteista. Mäkitorpan liikevoitto kasvoi 23,9 prosenttia edellisvuodesta lähes kolmeen miljoonaan markkaan. Toimitettujen puhelinten määrä oli yli 80 000 kappaletta, jossa on kasvua edellisvuodesta 90 prosenttia. Myös Radiolinjan gsm-liittymien myynti yli kaksinkertaistui.

Markkinoilla määrällinen kasvu on edelleen voimakasta, mutta kun hinnat alenevat, myynti kasvaa vain markkinaosuutta ja toiminta-aluetta kasvattamalla. Merkittävä kasvualue oli tytäryhtiö Mobinterin ulkomaanliiketoiminta.

Yhtiön mukaan edellytykset vuoden 1997 volyymin ja kannattavuuden myönteiselle kehitykselle ovat hyvät.

Oy Heltel Ab

Tytäryhtiö Heltel on tietoliikenne- ja tietotekniikkatuotteiden maahantuontiin, tuotteistamiseen ja markkinointiin erikoistunut yhtiö. Sen liikevaihto kasvoi 34 prosenttia 127 miljoonaan markkaan (94,2 milj. mk v. 95). Yhtiön liikevoitto aleni edellisvuodesta 19,7 prosenttia 4,3 miljoonaan markkaan.

Tulokseen vaikutti koveneva kilpailu kaikilla tuotealueilla ja sitä rasittivat myös investoinnit tieto- ja palvelujärjestelmiin sekä laboratoriovarustukseen. Yhtiön mukaan toiminnallisen laadun ja tehokkuuden kehittäminen ja omien liiketoiminta-alueiden kehitystrendit ennakoivat hyviä näkymiä vuodelle 1997.

Oy Comptel Ab

Tytäryhtiö Comptel suunnittelee ja toimittaa atk-ratkaisuja tietoliikenneyrityksille. Sen liikevaihto kasvoi 25 prosenttia 77 miljoonaan markkaan (61,1 milj. mk v. 95). Yhtiön liikevoitto oli 10,2 miljoonaa markkaa. Yhtiön tulos on kymmenvuotisen toiminnan paras. Comptelin menestynein vientituote on kiinteiden ja matkapuhelinverkkojen käyttöön tarkoitettu MDS-verkonhallintasoftware.

Yhtiön vuoden 1997 lähtötilanne on suotuisa, koska tilauskanta on hyvä. Yhtiö ennustaa, että volyyymi kasvaa edelleen ja kannattavuus säilyy hyvänä.

Helsinki TeleCom Deutschland GmbH

Konsultointipalveluja Saksassa tarjoava tytäryhtiö Helsinki TeleCom Deutschlandille kertomusvuosi oli ensimmäinen täysi toimintavuosi. Liikevaihto oli 5,5 miljoonaa markkaa. Liiketoiminta vakiintui ja sen kohdekenttä, joka käsittää Saksan kaupunkikohtaiset tietoliikenneyhtiöt, laajeni edelleen. Yhtiö voitti konsultti-toiminnassaan useita tarjouskilpailuja. Saksan tietoliikenne edustaa nyt Euroopan suurinta, vaativinta ja nopeimmin kasvavaa markkina-aluetta.

Osakkuusyhtiöt

Oy Radiolinja Ab

Suurimman osakkuusyhtiön, Oy Radiolinja Ab:n liikevaihto kasvoi 133 prosenttia 606 miljoonaan markkaan. Maailman ensimmäinen gsm-operaattori ylty selvästi voitolliseksi, ennakoitua selvästi nopeammin.

Radiolinjan markkinatilanne on hyvä. Yhtiön verkossa gsm-liittymien määrä enemmän kuin kaksinkertaistui. Suurilla investoinneilla yhtiön verkon välityskapasiteettia ja kattavuutta on parannettu koko ajan. Tämä johtaa yhtiön mukaan siihen, että myös vuoden 1997 markkinatilanne jatkuu suotuisana. Sen perusteella matkapuheluliikenne kasvaa edelleen voimakkaasti.

Oy Datatie Ab

Oy Datatie Ab:n liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 66 prosenttia 242 miljoonaan markkaan. Yhtiön kannattavuus parani ja tulos oli voitollinen. Datatien vastuulle siirtyivät kaikki sen omalla tuotemerkillä myytävät palvelut kertomusvuoden alussa. Näin yhtiön liikevaihdoksi kirjautuva palvelutarjonta kasvoi merkittävästi. Datatien markkinanäkymät ovat yhtiön mukaan hyvät myös vuodelle 1997.

Kaukoverkko Ysi Oy

Finnnet-yhtiöiden kaukopuheluliikennettä välittävän Kaukoverkko Ysi Oy:n liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 30 prosenttia 141 miljoonaan markkaan. Kannattavuus parani ja tulos oli hyvä. Yhtiö pystyi kasvattamaan volyymin ja kannattavuuttaan kilpailusta huolimatta. Vuoden 1997 markkinanäkymät ovat edelleen suotuisat.

Oy Finnet International Ab

Finnnet-yhtiöiden ulkomaan liikennettä välittävän osakkuusyhtiö Oy Finnet International Ab:n kolmannen toimintavuoden liikevaihto oli 106 miljoonaa markkaa, jossa on kasvua 49 prosenttia edellisvuodesta. Kannattavuus ja tulos olivat hyvät. Yhtiö pystyi kasvattamaan markkinaosuuttaan, vaikka Suomen markkinoille tuli entisten kilpailijoiden lisäksi uusia palveluoperaattoreita. Vuoden 1997 markkinanäkymät ovat yhtiön mukaan hyvät, vaikka kilpailu laajenee edelleen.

Oy Omnitele Ab

Oy Omnitele Ab on erikoistunut kiinteiden ja langattomien sekä dataverkkojen suunnitteluun ja kehittämiseen kotimaisille ja kansainvälisille markkinoille. Yhtiön liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 27 prosenttia 42 miljoonaan markkaan. Yhtiön kannattavuus parani ja tulos oli vähintään tyydyttävä. Markkinanäkymät vuodelle 1997 ovat edelleen suotuisat.

Suomen Keltaiset Sivut Oy

Puhelinluetteloiden ilmoitusmyynnistä vastaavan osakkuusyhtiön Suomen Keltaiset Sivut Oy:n liikevaihto ylsi 42 miljoonaan markkaan. Kasvu edellisvuodesta oli 13 prosenttia. Yhtiön kannattavuus laski, mutta tulos säilyi hyvänä. Ilmoitusmarkkinat kehittyivät kertomusvuonna odotettua huonommin. Vuonna 1997 markkinat elpyvät sekä yhtiön oman arvion että toimialabarometrin mukaan, mikä lisää volyymiä ja kannattavuutta.

Hallituksen toimintakertomus

Yleistä

Helsingin Puhelin Oy tytä- ja osakkuusyhtiöineen muodostaa konsernin, jolla on teletoimintaan oikeutavat toimiluvat. Helsingin Puhelin Oy:n johtamaa yhtiökokonaisuutta kutsutaan jäljempänä konserniksi ja Helsingin Puhelin Oy:tä emoyhtiöksi. Helsingin Puhelin Oy:n koko osakekannan omistaa Helsingin Puhelinyhdistys.

Liikevaihto ja tuloskehitys

Konserni

Konsernin liikevaihto oli 2 206 milj. mk (1995: 1 956 milj. mk). Liikevaihto kasvoi tilikauden aikana 12,8 %. Kun kulut kasvoivat 13,9 %, nousi käyttökate 585 milj. markkaan, kasvua 11,9 % (522 milj. mk). Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista olivat 442 milj. mk. Liikevoitto oli 140 milj. mk (72 milj. mk) ja voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja 114 milj. mk (39 milj. mk). Tilinpäätös osoittaa tilikaudelta 51 milj. markan voittoa konsernissa (28,2 milj. mk).

Emoyhtiö

Emoyhtiön liikevaihto oli 1 918 milj. mk (1995: 1 748 milj. mk). Liikevaihdon lisäys oli 9,8 %. Puhelinliikenteen nettotuottojen kasvu oli 1,9 %. Merkittävin tuottojen lisäys toteutui verkkopalveluissa, joihin kuuluvat mm. data- ja konserniverkoista saadut tuotot. Myös laitemyynnin, asennustuottojen ja muiden myyntitulojen lisäykset ylittivät tavoitteet.

Käyttökate oli 531 milj. mk (494 milj. mk). Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista olivat 430 milj. mk. Liikevoitto oli 101 milj. mk (55 milj. mk) ja voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja 87 milj. mk (37 milj. mk).

Satunnaisiin tuottoihin on kirjattu Oy Comptel Ab:lta saatu 3 milj. markan konserniavustus. Satunnaisiin kuluihin on kirjattu 51,1 milj. mk, jolla summalla on nyt täysin katettu aikaisemmilta tilikausilta jäänyt eläkevastuu.

Tytäryhtiöt

Mäkitorppa-konsernin emoyhtiön Mäkitorpan Autoradio Oy:n nimi muuttui 27.12.96 Mäkitorppa Yhtiöt

Oy:ksi. Konsernin liikevaihto oli 214 milj. mk (+ 19 %). Kasvu saavutettiin lisäämällä markkinaosuutta ja laajentamalla toiminta-alueita. Matkapuhelinmyynnin volyymikasvu oli v. 1996 noin 90 %. Konsernilla oli vuoden päättyessä 18 myyntipistettä kotimaassa. Toiminta Baltian maissa ja Venäjällä kasvatti merkittävästi konsernin liikevaihtoa. Tilikauden liikevoitto oli 2,9 milj. mk (1995: 2,4 milj. mk).

Oy Comptel Ab:n vientituotot kasvoivat edelleen, pääasiassa Eurooppaan kohdistuneen toiminnan ansiosta. Kotimaassa jatkettiin kehityshankkeita, jotka mahdollistavat esimerkiksi pitkälle eriteltyjen puhelinlaskujen kokoamisen suoraan puhelusta kerätyn raakadatan perusteella. Nämä toiminnot ovat laaja-alaisia tietokantasovelluksia. Yhtiön liikevaihto oli 77 milj. mk (+ 25 %) ja liikevoitto 10,2 milj. mk (4,4 milj. mk).

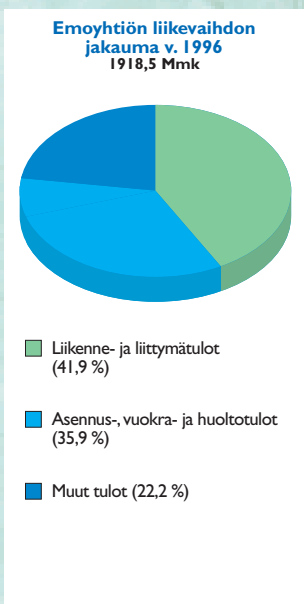
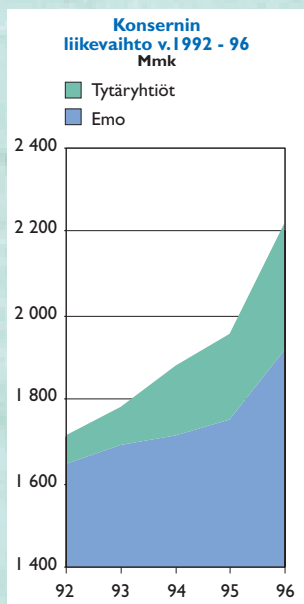
Oy Heltel Ab:n tilikauden liikevaihto oli 127 milj. mk (+ 34 %). Liikevaihdon lisäys toteutui pääosin verkkotuotteiden alueella. Yhtiön liikevoitto oli 4,3 milj. mk (5,3 milj. mk).

Helsinki TeleCom Deutschland GmbH syvensi yhteistyösuhteitaan potentiaalisten partnereiden kanssa tähdäten aktiiviseen toimintaan Saksan avautuvilla tietoliikenteen markkinoilla. Toteutuneen liiketoiminnan volyymi on vielä pieni, mutta kasvun mahdollisuudet ovat hyvät.

Osakkuusyhtiöt

Oy Radiolinja Ab:n verkon peittoalueella oli vuoden lopussa noin 98 % Suomen väestöstä. Yhtiön gsm-liittymien määrä kasvoi yli kaksinkertaiseksi vuoden aikana. Kun varsinaisia puheluja kertyi vielä enemmän, muodostui konsernin liikevaihdoksi 606 milj. mk (+ 133 %) ja liikevoitoksi 33,6 milj. mk. Oy Radiolinja Ab:n tytäryhtiö Radiolinja Eesti As, josta Helsingin Puhelin Oy:llä on 44 %:n omistusosuus, laajensi voimakkaasti verkkoaan. Sen peittoalueella asui vuoden päättyessä noin 90 % Viron väestöstä.

Helsingin Puhelin Oy osti tilikaudella Oy Radiolinja Ab:n osakkeita yhteensä 15,4 milj. markalla, josta A-osakkeiden osuus oli 0,4 milj. mk.

Kaukoverkko Ysi -konsernin muodostavat emoyhtiö Kaukoverkko Ysi Oy ja sen täysin omistama tytäryhtiö Finnetcom Oy. Yhtiö vastaa Finnet-yhtiöiden valtakunnallisen kaukoverkon suunnittelusta, rakentamisesta, käytöstä ja kunnossapidosta. Kaukoverkko Ysi Oy:n liiketoiminta oli vakaassa tilassa. Syksyllä 1995 perustettu Finnetcom Oy jatkoi työtään valtakunnallisten asiakasprojektien parissa. Konsernin tilikauden liikevaihto oli 141 milj. mk (+ 30 %) ja liikevoitto 38 milj. mk.

Suomen Keltaiset Sivut Oy -konsernin muodostavat emoyhtiö Suomen Keltaiset Sivut Oy ja sen täysin omistama tytäryhtiö Suomen Numeropalvelu Oy. Emoyhtiö panosti tilikauden aikana mm. sähköisten lisäarvotuotteiden ja operatiivisen tietojärjestelmän kehittämiseen. Konsernin liikevaihto oli 42 milj. mk (+ 13 %) ja liikevoitto 1,6 milj. mk.

Oy Finnet International Ab:n ulkomaan puhelinliikenteen kasvu jatkui. Yhtiö perusti tilikaudella Linenet Oy -nimisen tytäryhtiön ulkomailla tapahtuvaa liiketoimintaa varten. Emoyhtiön liikevaihto oli 106 milj. mk (+ 49 %) ja liikevoitto 30,5 milj. mk.

Oy Datatie Ab toimii puhelinyhtiöiden kanssa solmitun sopimuksen perusteella kaikki valtakunnalliset datapalvelut tuottavana operaattorina. Se vastaa myös kyseisen tuotekentän kehittämistä Finnet-yhtiöiden asiakaskunnan tarpeisiin. Toimintavuoden aikana laajennettiin merkittävästi kansallista kuituverkkoa ja sdh-tekniikalla rakennettujen siirtojärjestelmien määrää. Yhtiön tilikauden liikevaihto oli 242 milj. mk (+ 66 %) ja liikevoitto 12,8 milj. mk.

Oy Omnitele Ab:n toiminta koostui sekä kehitys- että konsultointiprojekteista. Jälkimmäisten osuus liiketoiminnasta kasvoi. Yhtiön asiakkaita olivat kotimaassa mm. Finnet-yhtiöt. Ulkomailla yhtiöllä oli asiakkaita yli 30 maassa. Kotimaan liikevaihto kasvoi 27 % ja vienti 29 %. Liikevaihto oli 42 milj. mk (+ 27 %) ja liikevoitto 3,3 milj. mk.

Investoinnit ja rahoitus

Konsernin investoinnit olivat 586 milj. mk (1995: 585 milj. mk).

Emoyhtiössä investoinnit olivat 546 milj. mk (564 milj. mk). Investointihankkeita toteutettiin lisäksi leasing-

rahoituksella noin 100 milj. mk:n arvosta (60 milj. mk).

Tietoliikenteen infrastruktuuriin investoinnit olivat 365 milj. mk. Kiinteistöinvestoinnit olivat 23 milj. mk. Vuokrattaviin asiakaslaitteisiin investoitiin 66 milj. mk. Tytäryhtiöiden, osakkuusyhtiöiden ja muiden yhtiöiden osakkeisiin panostettiin 16 milj. mk. Muut investoinnit olivat 76 milj. mk.

Emoyhtiön investoinneista rahoitettiin 463 milj. mk eli 85 % tulo-rahoituksella, 48 milj. mk pitkäaikaisella velalla ja loput eli 35 milj. mk käyttöpääomalla. Emoyhtiö ei käyttänyt vuodelta 1996 takaisinlainausta eläkesäätiöltä. Lyhytaikaiset korolliset velat vähenivät 10 milj. mk.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

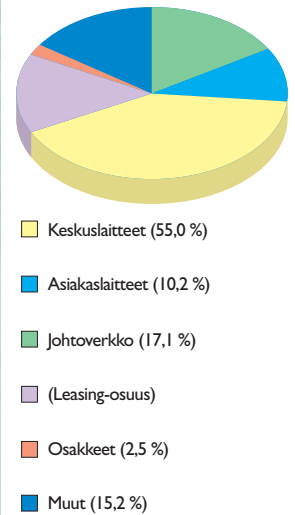
Emoyhtiö lisäsi näkyvästi kehitystoimintaansa internet-teknologian ja sen sovellusten parissa. Keskeisessä asemassa on Helsingin Puhelin Oy:n Tutkimuskeskus. Sen mukanaolo kansainvälisissä projekteissa ja kotimaisissa suurhankkeissa on luonut hyvän lähtökohdan kehittyneimpien verkkoteknologioiden hyväksikäytölle yhtiön toiminnassa.

Useita tutkimushankkeita on käynnistetty yhdessä asiakkaiden kanssa. Esimerkkejä näistä ovat mediatoimialaa palvelevat multimediasovellukset sekä eurooppalainen Infocities-projekti, jossa yhtiö on mukana yhdessä Helsingin kaupungin kanssa. Vuoden 1996 lopussa valmisteltiin ns. IP/ATM-verkkoratkaisun käyttöönotto, jolla vuoden 1997 puolella yhtiö aloittaa yhtenä maailman ensimmäisistä teleoperaattoreista myös kotikäyttäjille tarkoitetun laajakaistaverkon rakentamisen. Tällaisen laajakaistaverkon tilaajaliitännöiden soveltuvuudesta yhtiön verkkoon saatiin hyvät tutkimustulokset.

Muita kehitystoiminnan painopisteitä ovat olleet edelleen ns. älykkään verkon uusimmat versiot sekä niihin perustuvien uusien tuotteiden kehitystyö. Radiotekniikan eri vaihtoehdot ovat myös olleet edelleen panostuksen kohteina. Yhtiön tutkimus- ja kehitystoiminnasta on tullut viime vuosina entistä kansainvälisempää. Valitsemillaan, tarkasti fokusoiduilla alueilla yhtiön asiantuntemus on kansainvälistä huipputasoa.

Yhtiö panosti tutkimus- ja kehitystoimintaan tilikauden aikana 46,8 milj. mk (1995: 31,2 milj. mk).

Emoyhtiön panostukset 1996
Yhteensä 646,5 Mmk

Hallintoelimet

Helsingin Puhelin Oy:llä on hallintoneuvosto, johon kuuluu yhdeksän jäsentä. Hallitus muodostuu toimivasta johdosta. Toimitusjohtaja Kurt Nordman on hallituksen puheenjohtaja. Muut jäsenet ovat Matti Mattheisen (varapuheenjohtaja), Jukka Alho, Jarmo Kalm ja Ann-Maj Majuri-Ahonen.

Ylimääräinen yhtiökokous pidettiin 30.1.96. Kokouksessa valittiin Erkki Helaniemi ja Tuulikki Juusela hallintoneuvoston jäseniksi hallintoneuvostosta eronneiden Sven Wikin ja Martti Kivirannan tilalle.

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 2.4.96. Helsingin Puhelinyhdistystä kokouksessa edusti yhdistyksen hallitus. Yhtiön hallintoneuvoston jäsenet valittiin uudestaan.

Vuoden 1996 varsinaisina tilintarkastajina toimivat KHT-yhteisö SVH Coopers & Lybrand Oy, Lasse Lehti HTM ja Leo Laitinmäki KHT sekä varatilintarkastajina Matti Pirnes HTM ja Anneli Lindroos KHT.

Vuoden 1996 valvontatilintarkastuksen hoiti KHT-yhteisö SVH Coopers & Lybrand Oy.

Vuoden 1996 aikana hallintoneuvosto kokoontui kuusi ja hallitus 21 kertaa.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa oli vuoden päättyessä 3 553 henkilöä (1995: 3 578). Tilikauden aikana konsernin palveluksessa oli keskimäärin 3 736 henkilöä. Tähän lukuun sisältyvät harjoittelijat ja kesäsisäiset.

Emoyhtiön palveluksessa oli tilikauden aikana keskimäärin 3 457 henkilöä. Tässäkin luvussa ovat mukana harjoittelijat ja kesäsisäiset. Henkilöstön määrä vuoden päättyessä oli 3 262 henkilöä, 75 henkilöä vähemmän kuin vuoden 1995 päättyessä.

Konsernin ja emoyhtiön palkkatiedot on annettu tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Toimialan ja markkinatilanteen nopeat muutokset näkyvät työpaikoilla edelleen painopisteen siirtymisenä käden taitojen hyödyntämisestä päätteen äärellä tapahtuvaan työskentelyyn. Vuoden aikana avautui 299 työpaikkaa, joista lähes puolet täytettiin sisäisillä siirroilla. Tuotannollisista syistä vähennettiin 73 henkilöä.

Toiminnan tehostamiseen, laadun parantamiseen ja kasvavaan asiakastyytyvyyteen tähtäävä HPY:n Tapa-hanke jatkui vuoden aikana ja tuotti jälleen lukuisia kehityshankkeita.

Vuoden 1997 näkymät

Helsingin Puhelinyhdistyksen edustajisto hyväksyi syyskokouksessaan 28.11.1996 sen, että Helsingin Puhelin Oy:n omistuspuhjaa laajennetaan vuonna 1997 järjestettävällä yhdistyksen jäsenille suunnattavalla osakeannilla. Yhtiön koko osakekannan omistaa nyt vielä Helsingin Puhelinyhdistys. Yhtiön osakkeet siirrettiin arvo-osuusjärjestelmään 16.1.1997. Samassa yhteydessä osakkeiden lukumäärä muutettiin 2016 osakkeesta 40 320 000 osakkeeksi, minkä jälkeen osakkeen uusi nimellisarvo on 5 mk.

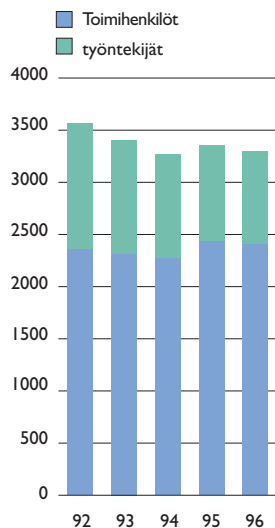
Helsingin Puhelin Oy ja Helsingin Puhelinyhdistys eriyttävät johto-organisaatioitaan 1.5.1997. Helsingin Puhelin Oy:n nykyinen toimitusjohtaja Kurt Nordman siirtyy tuolloin päätoimiseksi yhtiön hallituksen puheenjohtajaksi. Nordman jatkaa tehtävässään Helsingin Puhelinyhdistyksen toimitusjohtajana ja toimii tässä ominaisuudessa Helsingin Puhelinyhdistys -konsernin pääjohtajana. Emoyhtiön toimitusjohtajan tehtävään on nimitetty nykyinen varatoimitusjohtaja Matti Mattheisen ja varatoimitusjohtajiksi johtajat Jukka Alho ja Jarmo Kalm.

Konsernin toimintaympäristö muuttuu telemarkkinain tullessa voimaan ensi kesänä. Laki antaa lisää vapauksia ja oikeuksia tietoliikennealan yrittäjille. Kilpailu laajenee edelleen tietoliikenteen eri lohkoilla, mutta yhtiön johto uskoo konsernin aseman pysyvän tässäkin tilanteessa vakaana.

Yleisen talouskasvun arvioidaan vahvistuvan kuluvana vuotena. Tietoliikennealalla kasvu on edelleen voimakasta matkapuhelintoiminnassa. Konsernin aiemmat ja edelleen jatkuvat panostukset tähän ja muihinkin kasvu-kohteisiin kantavat nyt hedelmää. Liiketoiminnan volyymien ja kannattavuuden arvioidaan sen takia kehittyvän myönteisesti.

Investoinnit pysyvät suurina, koska on luotava riittävä alueellinen kattavuus ja toimintavalmius myös uusien palvelujen varten. Tällaisia ovat mm. langattomat liittymät ja tietoliikenteen multim mediasovellukset.

Emoyhtiön henkilöstö 1992-1996

Konsernituloslaskelma

Mmk		I.I. - 31.12.1996	I.I. - 31.12.1995
Myyntituotot		2.695,7	2.428,9
Yhdysliikennemaksut muille puhelinyhtiöille		-489,9	-472,9
Liikevaihto	(1)	<u>2.205,8</u>	<u>1.956,0</u>
Valmisteverastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		2,1	-0,5
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		31,4	7,8
Liiketoiminnan muut tuotot		10,3	20,7
Kulut	(2)		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		427,2	345,0
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-13,6	-5,7
Ulkopuoliset palvelut		300,4	215,2
Henkilöstökulut	(3)	695,2	671,5
Vuokrat		80,5	73,7
Muut kulut		175,3	162,1
		<u>-1.665,0</u>	<u>-1.461,8</u>
Käyttökate		584,6	522,2
Poistot	(4)		
Käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista		-442,3	-448,7
Konserniliikearvon poisto		-1,8	-1,7
Liikevoitto		140,5	71,8
Rahoitustuotot ja -kulut	(5)		
Osinkotuotot			0,2
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista		2,0	3,2
Muut korkotuotot		24,0	20,2
Muut rahoitustuotot		0,4	0,4
Korkokulut		-50,2	-54,3
Muut rahoituskulut		-2,5	-3,0
		<u>-26,3</u>	<u>-33,3</u>
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja		114,2	38,5
Satunnaiset tuotot ja kulut	(6)		
Satunnaiset kulut		-51,2	
Voitto ennen varauksia ja veroja		63,0	38,5
Välittömät verot			
Tilikaudelta		-7,7	-3,5
Aikaisemmilta tilikausilta		0,3	0,2
Laskennallisen verovelan muutos		-4,0	-5,9
Tilikauden voitto ennen vähemmistöosuutta		51,6	29,3
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		<u>-0,6</u>	<u>-1,1</u>
Konsernin voitto tilikaudelta		<u><u>51,0</u></u>	<u><u>28,2</u></u>

Konsernitase

Mmk	31.12.1996	31.12.1995
Vastaavaa		
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	(7), (8)	
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	3,6	3,3
Konserniliikearvo	3,8	5,7
Muut pitkävaikutteiset menot	76,9	83,0
	<u>84,3</u>	<u>92,0</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	41,6	41,3
Rakennukset ja rakennelmat	494,8	478,0
Telelaitteet, koneet ja kalusto	1.434,1	1.324,0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	23,8	28,1
	<u>1.994,3</u>	<u>1.871,4</u>
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	(9)	
Osakkuusyrittösesakkeet	184,3	143,0
Muut osakkeet ja osuudet	19,8	19,2
	<u>204,1</u>	<u>162,2</u>
Vaihto- ja rahoitusomaisuus		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	52,3	51,4
Keskeneräiset tuotteet	8,7	6,6
Valmiit tuotteet/Tavarat	28,8	16,1
Ennakkomaksut	17,3	17,0
	<u>107,1</u>	<u>91,1</u>
Saamiset	(10), (11)	
Myyntisaamiset	446,6	537,9
Lainasaamiset	26,3	38,3
Siirtosaamiset	60,9	48,8
Muut saamiset	9,4	4,2
	<u>543,2</u>	<u>629,2</u>
Muut lyhytaikaiset sijoitukset	334,3	320,2
Rahat ja pankkisaamiset	21,8	25,2
	<u><u>3.289,1</u></u>	<u><u>3.191,3</u></u>

Mmk		31.12.1996	31.12.1995
Vastattavaa			
Oma pääoma	(12)		
Sidottu oma pääoma			
Osakepääoma		201,6	201,6
Vararahasto		<u>1.108,1</u>	<u>1.108,1</u>
		1.309,7	1.309,7
Vapaa oma pääoma			
Liittymismaksut		3,7	3,2
Kertyneet voittovarot		346,5	318,4
Tilikauden voitto		<u>51,0</u>	<u>28,2</u>
		401,2	349,8
Vähemmistöosuus		45,1	45,1
Varaukset			
Pakolliset varaukset	(13)	1,5	4,2
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen	(14)		
Joukkovelkakirjalainat		6,5	10,9
Lainat rahoituslaitoksilta		20,6	29,1
Eläkelainat		721,4	668,4
Laskennallinen verovelka		<u>126,4</u>	<u>122,3</u>
		874,9	830,7
Lyhytaikainen			
Ostovelat		230,3	245,7
Sirtovelat		197,3	143,2
Muut lyhytaikaiset velat	(15)	<u>229,1</u>	<u>262,9</u>
		656,7	651,8
		<u>3.289,1</u>	<u>3.191,3</u>

Konsernirahoituslaskelma

Mmk	I.I. - 31.12.1996	I.I. - 31.12.1995
Liiketoiminta		
Tulorahoitus		
Käyttökate	584,6	522,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-26,3	-33,2
Satunnaiset erät	-51,2	
Verot	-7,4	-3,3
	<u>499,7</u>	<u>485,7</u>
Osakkuusyritysten tuloksista	-26,1	-4,0
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus, lisäys (-)/vähennys (+)	-16,0	-6,6
Lyhytaikaiset liikesaamiset, lisäys (-)/vähennys (+)	74,0	-29,9
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys (+)/vähennys (-)	29,5	79,9
	<u>87,5</u>	<u>43,4</u>
Liiketoiminnasta saadut varat yhteensä	561,1	525,1
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit		
Tontit ja rakennukset	46,3	24,9
Keskukset ja johtoverkko	365,5	336,1
Telepäätelaitteet	66,2	71,5
Muut koneet ja kalusto	59,9	52,7
Osakkeet ja muut pitkävaikutteiset menot	48,0	99,5
	<u>585,9</u>	<u>584,7</u>
Käyttöomaisuuden myyntitulot	-9,8	-20,0
	<u>576,1</u>	<u>564,7</u>
Rahoitusylijäämä/-alijäämä	-15,0	-39,6
Rahoitus		
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys (+)	11,9	23,3
Pitkäaikaisten velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	40,1	-25,1
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	-27,2	9,5
Liittymismaksujen lisäys	0,6	0,8
	<u>25,4</u>	<u>8,5</u>
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos, lisäys (+)/vähennys (-)	10,4	-31,1
Oikaisuerät	0,3	0,2
	<u>10,7</u>	<u>-30,9</u>
Taseen mukainen likvidien varojen muutos, lisäys (+)/vähennys (-)	<u>10,7</u>	<u>-30,9</u>

Emoyhtiön tuloslaskelma

Mmk		1.1. - 31.12.1996	1.1. - 31.12.1995
Myyntituotot		2.408,4	2.220,6
Yhdysliikennemaksut muille puhelinyhtiöille		-489,9	-472,9
Liikevaihto	(1)	<u>1.918,5</u>	<u>1.747,7</u>
Valmisteverastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		2,1	-0,5
Liiketoiminnan muut tuotot		9,2	20,4
Kulut	(2)		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana		213,0	197,3
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-1,1	-3,9
Ulkopuoliset palvelut		313,1	229,7
Henkilöstökulut	(3)	647,7	636,2
Vuokrat		78,5	72,9
Muut kulut		147,7	141,6
		<u>-1.398,9</u>	<u>-1.273,8</u>
Käyttökate		530,9	493,8
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	(4)	-430,0	-438,3
Liikevoitto		100,9	55,5
Rahoitustuotot ja -kulut	(5)		
Osinkotuotot		9,6	12,1
Korkotuotot		25,4	20,7
Korkokulut		-47,6	-49,6
Muut rahoituskulut		-1,8	-1,8
		<u>-14,4</u>	<u>-18,6</u>
Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja		86,5	36,9
Satunnaiset tuotot ja kulut			
Satunnaiset tuotot	(6)	3,0	1,0
Satunnaiset kulut		-51,1	
		<u>-48,1</u>	<u>1,0</u>
Voitto ennen varauksia ja veroja		38,4	37,9
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	(4)	-17,2	-22,9
Välittömät verot			
Tilikaudelta		-5,4	-3,8
Aikaisemmilta tilikausilta		0,2	0,2
Tilikauden voitto		<u>16,0</u>	<u>11,4</u>

Emoyhtiön tase

Mmk	31.12.1996	31.12.1995
Vastaavaa		
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	(7), (8)	
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	73,4	77,0
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	20,1	19,8
Rakennukset ja rakennelmat	371,5	375,1
Telelaitteet, koneet ja kalusto	1.409,6	1.300,8
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	23,7	28,0
	<u>1.824,9</u>	<u>1.723,7</u>
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	(9)	
Osakkeet ja osuudet	262,3	246,8
Vaihto- ja rahoitusomaisuus		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	52,9	51,7
Keskeneräiset tuotteet	8,7	6,6
Ennakkomaksut	17,3	17,0
	<u>78,9</u>	<u>75,3</u>
Saamiset	(10), (11)	
Myyntisaamiset	422,3	521,7
Lainasaamiset	48,0	16,5
Siirtosaamiset	50,4	41,1
Muut saamiset	4,0	2,8
	<u>524,7</u>	<u>582,1</u>
Muut lyhytaikaiset sijoitukset	334,1	310,8
Rahat ja pankkisaamiset	10,7	13,0
	<u>3.109,0</u>	<u>3.028,7</u>

Mmk		31.12.1996	31.12.1995
Vastattavaa			
Oma pääoma	(12)		
Sidottu oma pääoma			
Osakepääoma		201,6	201,6
Vararahasto		1.108,1	<u>1.108,1</u>
		1.309,7	<u>1.309,7</u>
Vapaa oma pääoma			
Liittymismaksut		3,7	3,2
Kertyneet voittovarot		25,9	14,5
Tilikauden voitto		16,0	<u>11,4</u>
		45,6	<u>29,1</u>
Varaukset			
Kertynyt poistoero	(7)	437,4	420,2
Pakolliset varaukset	(13)	0,9	3,0
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen			
Eläkelainat	(14)	719,1	665,1
Muut pitkäaikaiset velat		5,9	<u>11,9</u>
		725,0	<u>677,0</u>
Lyhytaikainen			
Ostovelat		204,4	227,4
Siirtovelat		174,0	128,2
Muut lyhytaikaiset velat	(15)	212,0	<u>234,1</u>
		590,4	<u>589,7</u>
		3.109,0	<u><u>3.028,7</u></u>

Emoyhtiön rahoituslaskelma

Mmk	1.1. - 31.12.1996	1.1. - 31.12.1995
Liiketoiminta		
Tulorahoitus		
Käyttökate	530,9	493,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-14,4	-18,6
Satunnaiset erät	-48,1	1,0
Verot	-5,2	-3,6
	<u>463,2</u>	<u>472,6</u>
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus, lisäys (-)/vähennys (+)	-3,6	-4,8
Lyhytaikaiset liikesaamiset, lisäys (-)/vähennys (+)	88,9	-29,0
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys (+)/vähennys (-)	8,4	79,4
	<u>93,7</u>	<u>45,6</u>
Liiketoiminnasta saadut varat yhteensä	556,9	518,2
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit		
Tontit ja rakennukset	22,5	26,7
Keskukset ja johtoverkot	365,5	336,1
Telepäätelaitteet	66,2	71,5
Muut koneet ja kalusto	52,9	49,7
Osakkeet ja muut pitkävaikutteiset menot	39,2	80,2
	<u>546,3</u>	<u>564,2</u>
Käyttöomaisuuden myyntitulot	-3,1	-13,1
	<u>543,2</u>	<u>551,1</u>
Rahoitusylijäämä/-alijäämä	13,7	-32,9
Rahoitus		
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-31,5	4,1
Pitkäaikaisten velkojen lisäys (+)/vähennys (-)	48,0	-6,5
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+)/vähennys (-)	-9,8	3,6
Liittymismaksujen lisäys	0,6	0,7
	<u>7,3</u>	<u>1,9</u>
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos, lisäys (+)/vähennys (-)	21,0	-31,0
Taseen mukainen likvidien varojen muutos, lisäys (+)/vähennys (-)	<u>21,0</u>	<u>-31,0</u>

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

1. Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätös käsittää emoyhtiö Helsingin Puhelin Oy:n sekä ne tytäryhtiöt, joissa emoyhtiö hallitsee suoraan tai välillisesti yli 50 % osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Osakkuusyriyksiä on yhdistelty ne yritykset, joissa emoyhtiön hallitsema äänimäärä on vähintään 20 % ja enintään 50 % sekä omistusosuus yli 20 %. Yhdistelemättä on jätetty ne tytäryhtiöt, joilla ei tilikauden aikana ole ollut toimintaa ja joiden vaikutus konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan on vähäinen.

2. Konsolidointiperiaatteet

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, vaihto- ja käyttöomaisuushyödykkeiden sisäiset katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernituloksesta sekä omasta pääomasta ja ne on esitetty tuloslaskelmassa ja taseessa omina erinä. Konserniyhtiöiden keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa on käytetty hankintamenomenetelmää. Oman pääoman ylittävä osa tytäryhtiöosakkeiden hankintamenosta on esitetty konserniliikearvona, joka poistetaan viidessä vuodessa tai konsernireservinä, joka tuloutetaan viidessä vuodessa. Konserniliikearvo ja -reservi on taseessa netotettu.

Osakkuusyriyksiä on yhdistelty konsernitilinpäätöksen pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistuksen mukainen osuus osakkuusyriyksiä tilikauden tuloksista on esitetty tuloslaskelmassa omana erinä ennen käyttökatetta.

3. Vertailukelpoisuus edelliseen vuoteen

Tilinpäätöskäytäntöä on vuoden 1996 tilinpäätöksessä muutettu siten, että kertynyt poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on konsernitilinpäätöksessä jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja verovelkaan. Vertailuvuoden luvut on muutettu vastaavasti.

Tuloslaskelmassa kulujen ryhmittelyä on tarkennettu edelliseen vuoteen verrattuna. Vertailuvuoden luvut on muutettu vastaavasti.

Konsernitilinpäätöksessä käyttöomaisuuden sisäinen kate on eliminoitu. Edellisvuosina sisäistä katetta ei ole eliminoitu, koska sen merkitys oli vähäinen.

4. Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot

Muille puhelinyhtiöille tilitettävät yhdysliikennemaksut on esitetty myyntituottojen vähennyseränä. Liiketoiminnan muut tuotot sisältävät käyttöomaisuuden myyntivoittoa sekä kiinteistöjen vuokratuottoja.

Konserniyhtiöissä myynti tuloutetaan pääsääntöisesti suoritteiden luovuttamishetkellä. Poikkeuksena on emoyhtiön ja Oy Comptel Ab:n pitkäaikaiset projektit, jotka laskutetaan ja tuloutetaan valmistusasteen perusteella. Konsernin tuloksen kannalta näiden merkitys on kuitenkin vähäinen.

5. Vaihto-omaisuuden arvostusperiaatteet

Vaihto-omaisuus on arvostettu muuttuviin menoihin, hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutus- tai jälleenhankintahintaan.

6. Valuuttamääräiset erät

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu Suomen markoiksi Suomen Pankin ilmoittamaan kuukausikohtaiseen keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin. Syntynyt muuntoero on esitetty vapaas-
sa omassa pääomassa.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu tilikauden aikana tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättymispäivänä avoimena olevat ulkomaanrahan määräiset tase-erät on arvostettu Suomen Pankin ilmoittamaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

7. Käyttöomaisuus ja muut pitkävaikutteiset menot

Käyttöomaisuuden ja muiden pitkävaikutteisten menojen kirjanpitoarvona on esitetty taseessa hankintameno vähennettynä kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Itse valmistettu ja rakennettu käyttöomaisuus on arvostettu muuttuviin menoihin. Käyttöomaisuuden kirjanpitoarvoihin ei sisälly arvonorotuksia.

Emoyhtiön tilinpäätöksessä tilikauden suunnitelman mukaisten ja kirjanpidollisten poistojen erotus on esitetty tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa omana eränä ja kertynyt poistoero taseen vastattavien varauksissa. Konsernin tilinpäätöksessä kertynyt poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja verovelkaan. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu taloudellisen käyttö-
iän perusteella tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Helsingin Puhelinyhdistykseltä 1.1.1994 siirtyneen käyttöomaisuuden poistosuunnitelmia on jatkettu. Poikkeuksena ovat pitkävaikutteiset menot, joiden poistoajat on muutettu yhdenmukaisiksi elinkeino-
verolain sallimien enimmäispoistojen kanssa.

Suunnitelman mukaiset poistoajat 1.1.1994 jälkeen tehdyille hankinnoille ovat seuraavat:

Konserniliikearvo	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	5-10 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25-40 vuotta
Keskukset ja johtoverkot	10 vuotta
Telepäätelaitteet	4 vuotta
Muut koneet ja kalusto	4-5 vuotta

Helsingin Puhelinyhdistykseltä apportilla 1.1.1994 siirtyneet keskukset ja johtoverkot poistetaan 8 vuodessa. Muilta osin Helsingin Puhelinyhdistykseltä siirtyneen käyttöomaisuuden poistoajat ovat edellä mainitut.

8. Eläkekulut

Helsingin Puhelin Oy:n eläkesitoumukset on hoidettu Helsingin Puhelinyhdistyksen eläkesäätiössä. Lisäksi yhtiöllä on omaa suoraa eläkevastuuta pääasiassa varhennetuista määräaikaisista eläkkeistä. Tytäryhtiöiden eläkesitoumukset on hoidettu eläkevakuutusin. Eläkesäätiön vastuuvelka ja yhtiön omista eläkesitoumuksista aikaisemmilta tilikausilta johtuva vastuu on kirjattu kokonaisuudessaan satunnaisiin kuluihin.

9. Välittömät verot ja laskennallinen verovelka

Tilikaudelle kuuluvat verot on jaksotettu ja kirjattu tuloslaskelmaan. Laskennallisen verovelan muutos on merkitty konsernitilinpäätökseen. Laskennallinen verovelka on kirjattu tilinpäätöksen laatimishetken verokannan mukaisesti. Emoyhtiön tilinpäätökseen laskennallisen verovelan muutosta ei ole merkitty.

10. Vuokratulot

Emoyhtiö on rahoittanut merkittävän osan televerkon laiteinvestoinneistaan rahoitusleasingillä. Vuonna 1996 leasingrahoituksen osuus oli 100,2 milj.mk ja edellisvuonna 60,1 milj.mk. Tuloslaskelman vuokrat koostuvat televerkon laitteiden rahoitusleasingsopimusten mukaisista vuokrista, käyttö- ja huoltoleasingmaksuista sekä tila -ym. vuokrista. Rahoitusleasingmaksut olivat 34,8 milj.mk (1995: 31,8 milj.mk) ja muut vuokratulot 43,7 milj.mk (1995: 41,1 milj.mk).

Konsernin leasingvastuut olivat 250,9 milj.mk.

Tuloslaskelman liitetiedot

Mmk	Konserni 1996	Konserni 1995	Emoyhtiö 1996	Emoyhtiö 1995
1. Liikevaihto				
Kokonaismyyntituotot (ilman arvonlisäveroa ja televeroa)	2.719,0	2.448,5	2.431,7	2.239,9
Luottotappiot	-23,3	-19,6	-23,3	-19,3
Yhdysliikennemaksut muille puhelinyhtiöille	-489,9	-472,9	-489,9	-472,9
Liikevaihto	2.205,8	1.956,0	1.918,5	1.747,7
Markkina-alueittain				
Suomi	2.065,3	1.862,6	1.905,4	1.731,3
Vienti ulkomaille	140,5	93,4	13,1	16,4
Yhteensä	2.205,8	1.956,0	1.918,5	1.747,7
2. Itse valmistettuun käyttöomaisuuteen aktivoidut menot				
Aineet ja tarvikkeet	296,9	297,8	296,9	297,8
Ulkopuoliset palvelut	80,8	69,0	108,0	92,6
Henkilöstömenot	99,4	96,0	81,6	77,8
Muut menot	7,4	8,0	2,9	2,6
Yhteensä	484,5	470,8	489,4	470,8
3. Henkilöstökulut				
Palkat	629,6	601,3	578,6	560,1
Eläkemenot	94,9	92,2	86,2	85,0
Pakolliset henkilösivumenot	70,1	74,0	64,5	68,9
	794,6	767,5	729,3	714,0
Aktivoitu käyttöomaisuuteen	-99,4	-96,0	-81,6	-77,8
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	695,2	671,5	647,7	636,2
Luontoisedut	9,8	8,6	7,2	6,1
Tilikauden maksetut palkat ja palkkiot yhteensä	623,2	597,5	570,8	556,2
Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajien palkat ja palkkiot,	6,0	5,7	2,8	2,6
josta hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajien osapalkkiot	0,3	0,9	0,2	0,4
Johdon eläkesitoumukset: Konserniyhtiöiden toimitusjohtajien eläkeiäksi on sovittu 60-65 v. Emoyhtiön toimitusjohtajapalvelut on ostettu Helsingin Puhelinyhdistykseltä.				
4. Suunnitelman mukaiset poistot				
Konserniliikearvon poisto	2,5	2,6		
Konsernireservin tuloutus	-0,7	-0,9		
Aineettomat oikeudet	0,4	0,4		
Muut pitkävaikutteiset menot	33,0	30,3	32,1	28,9
Rakennukset ja rakennelmat	29,1	28,4	24,6	24,4
Telelaitteet, koneet ja kalusto	379,8	389,6	373,3	385,0
Yhteensä	444,1	450,4	430,0	438,3
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)				
Rakennukset ja rakennelmat			4,4	4,8
Telelaitteet, koneet ja kalusto			-21,6	-27,7
Yhteensä			-17,2	-22,9

Mmk	Konserni 1996	Konserni 1995	Emoyhtiö 1996	Emoyhtiö 1995
5. Konsernin sisäiset rahoitustuotot ja -kulut				
Konserniyhtiöiltä saadut rahoitustuotot				
Osinkotuotot			2,0	5,2
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista			1,5	
Korkotuotot lyhytaikaisista sijoituksista			0,1	1,4
Yhteensä			3,6	6,6
Konserniyhtiöille suoritettavat rahoituskulut				
Korkokulut			1,3	1,8
6. Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot				
Saatu konserniavustus			3,0	1,0
Satunnaiset kulut				
Eläkesäätiön vastuuvelvoite ja yhtiön omista eläkesitoumuksista johtuva vastuu	-40,9		-40,9	
Eläkesäätiön kannatusmaksuun sisältyvän takaisinlainauksen leimavero	-10,3		-10,3	
Yhteensä	-51,2		-48,2	1,0

Taseen liitetiedot

7. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

Hankintameno 1.1.	5,8	2,9		
Lisäykset	0,7	2,9		
Hankintameno 31.12.	6,5	5,8		
Kertyneet sumu-poistot	-2,9	-2,5		
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,6	3,3		

Konserniliikearvo

Hankintameno 1.1.	14,3	8,7		
Lisäykset		5,6		
Hankintamenot 31.12.	14,3	14,3		
Kertyneet sumu-poistot	-9,2	-6,6		
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,1	7,7		

Konsernireservi

Hankinta-arvo 1.1.	3,7	3,5		
Lisäykset		0,2		
Hankinta-arvo 31.12.	3,7	3,7		
Kertyneet tuloutukset	-2,4	-1,7		
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,3	2,0		

Muut pitkävaikutteiset menot

Hankintameno 1.1.	173,5	128,8	163,6	123,3
Lisäykset	31,1	45,0	28,5	40,3
Vähennykset	-2,8	-0,3		
Hankintameno 31.12.	201,8	173,5	192,1	163,6
Kertyneet sumu-poistot	-124,9	-90,5	-118,7	-86,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	76,9	83,0	73,4	77,0

Mmk	Konserni 1996	Konserni 1995	Emoyhtiö 1996	Emoyhtiö 1995
7. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet (jatk.)				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	41,3	27,0	19,8	19,7
Yrityssotot		14,2		
Lisäykset	0,3	0,3	0,3	0,3
Vähennykset		-0,2		-0,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	41,6	41,3	20,1	19,8
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	811,3	641,7	622,5	611,8
Yrityssotot		158,6		
Lisäykset	46,0	24,5	21,0	24,3
Vähennykset		-13,5		-13,6
Hankintameno 31.12.	857,3	811,3	643,5	622,5
Kertyneet sumu-poistot	-362,5	-333,3	-272,0	-247,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	494,8	478,0	371,5	375,1
Kertynyt poistoero 1.1.			155,8	160,6
Poistoeron vähennys			-4,4	-4,8
Kertynyt poistoero 31.12.			151,4	155,8
Telelaitteet, koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	6.015,7	5.546,9	5.946,0	5.497,1
Yrityssotot		11,2		
Lisäykset	496,0	460,2	484,6	450,1
Vähennykset	-6,4	-2,6	-2,5	-1,2
Hankintameno 31.12.	6.505,3	6.015,7	6.428,1	5.946,0
Kertyneet sumu-poistot	-5.071,2	-4.691,7	-5.018,5	-4.645,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	1.434,1	1.324,0	1.409,6	1.300,8
Kertynyt poistoero 1.1.			264,4	236,8
Poistoeron lisäys			21,6	27,6
Kertynyt poistoero 31.12.			286,0	264,4
Kirjanpitoarvosta 31.12. telelaitteiden (keskukset ja johtoverkko) osuus	1.191,8	1.103,4	1.191,8	1.103,4
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	28,1	28,9	28,0	28,9
Lisäykset	9,3	9,4	9,3	9,2
Vähennykset	-13,6	-10,2	-13,6	-10,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	23,8	28,1	23,7	28,0
Käyttöomaisuusarvopaperit				
Hankintameno 1.1.	162,2	180,9	246,8	199,9
Siirto tytäryhtiöosakkeisiin		-37,4		
Lisäykset	42,5	22,0	16,1	50,2
Vähennykset	-0,6	-3,3	-0,6	-3,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	204,1	162,2	262,3	246,8
8. Käyttöomaisuuden verotusarvot				
Maa- ja vesialueet	130,0	132,2	105,4	106,8
Rakennukset ja rakennelmat	485,1	461,7	340,1	341,2
Osakkeet ja osuudet				
Tytäryhtiöosakkeet			101,6	96,6
Muut osakkeet ja osuudet	107,9	70,5	106,4	68,9
Yhteensä	723,0	664,4	653,5	613,5

9. Osakkeet ja osuudet

	Konsernin omistus- osuus %	Konsernin äänivalta- osuus %	Emoyhtiön omistus- osuus %	Emoyhtiön omistamat osakkeet			Tilikauden voitto/tappio milj. mk	Konsernin osuus omasta pääomasta milj.mk
				Luku- määrä kpl	Nimellis- arvo 1000 mk	Kirjan- pitoarvo 1000 mk		
Konserniyritykset								
Oy Comptel Ab	96 %	96 %	96 %	101	1.200	1.202	5,1	9,1
Helsinki TeleCom Deutschland GmbH	100 %	100 %	100 %	1	909	909	-0,6	-0,6
Oy Heltel Ab	63 %	63 %	63 %	200	2.000	2.000	2,9	6,3
Mäkitorppa Yhtiöt Oy	80 %	80 %	80 %	3.144	2.515	16.635	0,6	12,6
Mobinter Oy	80 %	80 %	0 %	0	0	0	1,1	1,9
Mobinter Baltic, SIA, Riika	80 %	80 %	0 %	0	0	0	0,4	0,4
Mobilen OAO, Pietari	68 %	68 %	0 %	0	0	0	-0,3	-0,1
Mobinest OU, Tallinna	80 %	80 %	0 %	0	0	0	0,0	0,1
Mäkitorppa Oy	80 %	80 %	0 %	0	0	0	0,0	0,4
Kiinteistö Oy Mäkitorppa	80 %	80 %	0 %	0	0	0	0,3	2,1
Rahoituslinkki Oy	100 %	100 %	100 %	3	15	15	0,0	0,3
Kiinteistö Oy Kutomotie 16	100 %	100 %	100 %	15	15	15	-0,9	-0,9
Kiinteistö Oy Ratavartijankatu 3	64 %	64 %	64 %	5.753	28.765	70.126	-0,2	64,3
Kiinteistö Oy Rinnerorppa	100 %	100 %	50 %	5	50	1.345	0,0	2,9
Muut yhtiöt (ei toimintaa)						406		
Yhteensä						92.653		

Osakkuusyrietykset

Oy Datatie Ab	22 %	22 %	22 %	251	1.255	2.724	9,5	6,7
Oy Finner International Ab	41 %	41 %	41 %	1.434	14.340	14.340	22,8	27,4
Finner Logistiikka Oy	32 %	32 %	32 %	480	528	530	1,7	1,2
Oy Finner Media Ab	35 %	35 %	35 %	1.053	1.053	1.053	0,1	1,1
Oy Finner Ventures	42 %	42 %	42 %	42	840	840	0,0	0,8
Kaukoverkko Ysi Oy	34 %	34 %	34 %	336	336	336	28,1	16,5
Oy Omnitele Ab	29 %	29 %	29 %	351	351	351	2,3	1,5
Oy Radiolinja Ab	47 %	46 %	47 %	25.072	125.360	125.386	30,8	117,8
Radiolinja Eesti AS	44 %	44 %	44 %	53	162	4.113	-9,2	0,0
Suomen Keltaiset Sivut Oy	30 %	30 %	30 %	184	920	1.540	1,1	4,1
Vantaan Yhteisverkko Oy	24 %	24 %	24 %	36	4	4		
Yhteensä						151.217		

Osakkuusyrietysten poistamaton liikearvo 31.12.96 oli 7.7 milj.mk.

Kaikkien osakkuusyrietysten tilinpäätöshetki oli 31.12.96.

Emoyhtiön omistamat muut osakkeet ja osuudet

Computec Oy			18 %	750	750	750		
Helsinki Halli Oy			alle 1 %	12	120	1.200		
Innopoli Oy			alle 1 %	3.334	333	0		
Luottokunta			alle 1 %	1	1	1		
Merita Pankki A			alle 1 %	55.409	541	665		
Pasilan Huolto Oy			1 %	10	0	0		
Puhelinlaitosten Takaus Oy			3 %	1	1	1		
Oy Rastor Ab			2 %	210	21	2		
Kiinteistö Oy Mannerheimintie 168			3 %	1.407	1	3.452		
Kiinteistö Oy Nekalanpuisto			3 %	2.020	20	821		
Kiinteistö Oy Pieni Roobertinkatu 7			8 %	1.332	1	7.734		
Asunto Oy Castreninkatu 28			12 %	1.200	120	1.012		
Heikintori Oy			2 %	2.394	239	922		
Asunto Oy Helsingin Itämerenkatu			alle 1 %	205	0	219		
Asunto Oy Herttalax			alle 1 %	96	48	44		
Asunto Oy Korkeavuorenkatu 7			5 %	5	0	1.518		
Asunto Oy Vantaan Keropuisto			3 %	279	29	91		
Yhteensä						18.432		
Osakkeet ja osuudet yhteensä						262.302		

Mmk	Konserni 1996	Konserni 1995	Emoyhtiö 1996	Emoyhtiö 1995
-----	------------------	------------------	------------------	------------------

10. Rahoitusomaisuudessa esitetyt yhden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua maksettavaksi erääntyvät saamiset

Lainasaamiset	15,7	27,2	39,3	16,5
Muut saamiset	0,5	2,4		
Yhteensä	16,2	29,6	39,3	16,5

11. Saamiset ja velat/konserni- ja osakkuusyrietykset

Myyntisaamiset/konserniyrietykset			1,8	1,7
Myyntisaamiset/osakkuusyrietykset	39,9	34,7	38,9	34,7
Siirtosaamiset/konserniyrietykset			3,5	2,3
Siirtosaamiset/osakkuusyrietykset	12,6	6,3	12,7	6,3
Lainasaamiset/konserniyrietykset (lyhytaikainen)			9,1	1,5
Lainasaamiset/konserniyrietykset (pitkäaikainen)			38,9	15,0
Muut saamiset/Helsingin Puhelinyhdistys	3,9	2,6	3,9	2,6
Yhteensä	56,4	43,6	108,8	64,1

Muut pitkäaikaiset velat/konserniyrietykset			5,9	11,9
Ostovelat/konserniyrietykset			9,7	10,3
Ostovelat/osakkuusyrietykset	57,2	51,7	57,2	51,7
Siirtovelat/konserniyrietykset			0,5	1,1
Siirtovelat/osakkuusyrietykset	0,8		0,8	
Muut lyhytaikaiset velat/konserniyrietykset			18,6	6,1
Muut lyhytaikaiset velat/Helsingin Puhelinyhdistys	14,9		14,9	
Yhteensä	72,9	51,7	107,6	81,1

12. Oman pääoman muutokset

Osakepääoma 1.1.	201,6	201,6	201,6	201,6
Osakepääoma 31.12.	201,6	201,6	201,6	201,6
Vararahasto 1.1.	1.108,1	1.108,1	1.108,1	1.108,1
Vararahasto 31.12.	1.108,1	1.108,1	1.108,1	1.108,1
Sidottu oma pääoma yhteensä	1.309,7	1.309,7	1.309,7	1.309,7
Liittymismaksut 1.1.	3,2	2,4	3,2	2,4
Lisäys	0,5	0,8	0,5	0,8
Liittymismaksut 31.12.	3,7	3,2	3,7	3,2
Kertyneet voittovarot 1.1.	346,6	318,9	25,9	14,5
Oman pääoman oikaisuera	-0,1	-0,5		
Tilikauden voitto	51,0	28,2	16,0	11,4
Kertyneet voittovarot 31.12.	397,5	346,6	41,9	25,9
Vapaa oma pääoma yhteensä	401,2	349,8	45,6	29,1
Oma pääoma yhteensä	1.710,9	1.659,5	1.355,3	1.338,8
Vapaasta omasta pääomasta jakokelpoisia varoja	77,9	37,6	41,9	25,9

Mmk	Konserni 1996	Konserni 1995	Emoyhtiö 1996	Emoyhtiö 1995
13. Pakolliset varaukset				
Varaus takuu- ja jälkitöihin	0,5	3,3	0,5	3,0
Varaus tyhjiä toimitiloja vuokraan	0,6	0,8		
Muut pakolliset varaukset	0,4	0,1	0,4	
Yhteensä	1,5	4,2	0,9	3,0

14. Viiden vuoden tai sitä pitemmän ajan kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset lainat

Eläkelainat	721,4	668,1	719,1	665,1
Lainat rahoituslaitoksilta	5,5			
Yhteensä	726,9	668,1	719,1	665,1

15. Muut korolliset lyhytaikaiset velat

Velka huoltokonttorille (brutto)	86,7	81,7	86,7	81,7
Saaminen huoltokonttorilta	-6,0	-6,8	-6,0	-6,8
Velka huoltokonttorille (netto)	80,7	74,9	80,7	74,9
Kannatusmaksuvelka eläkesäätiölle		42,3		42,3
Muut korolliset lyhytaikaiset velat	46,4	37,1	33,3	6,6
Yhteensä	127,1	154,3	114,0	123,8

16. Vastuut

Yhtiön ja konserniyhtiöiden puolesta				
Kiinnitykset	261,0	261,0	261,0	261,0
Takaukset			39,6	55,8
Pantit	1,9	1,9		
Muiden puolesta				
Kiinnitykset	0,4	0,4	0,4	0,4
Takaukset	24,1	20,2	24,0	20,0
Muut omat vastuut				
Takaisinostovastuut	21,0	22,0	20,6	20,9
Leasingvastuut	250,9	204,1	248,0	203,2
Muut vastuut	0,5	0,6		
Yhteensä				
Kiinnitykset	261,4	261,4	261,4	261,4
Takaukset	24,1	20,2	63,6	75,8
Pantit	1,9	1,9		
Muut vastuut	272,4	226,7	268,6	224,1
Yhteensä	559,8	510,2	593,6	561,3

17. Eläkevastuut

Yhtiön omista eläkesitoumuksista johtuva vastuu		12,0		12,0
Eläkesäätiön vastuuvajaus				
TEL-eläkkeiden pakollinen vastuuvajaus		11,5		11,5
Lisäeläketurvan vastuuvajaus		28,9		28,9
Yhteensä		52,4		52,4

Konsernin tunnusluvut

Tuloslaskelman tunnuslukuja	1996	1995	1994
Liikevaihto, Mmk	2.205,8	1.956,0	1.879,3
Liikevaihdon muutosprosentti	12,8	4,1	5,5
Käyttökate, Mmk	584,6	522,2	517,7
Käyttökate, % liikevaihdosta	26,5	26,7	27,5
Liikevoitto, Mmk	140,5	71,8	70,1
Liikevoitto, % liikevaihdosta	6,4	3,7	3,7
Voitto ennen satunnaiseriä, Mmk	114,2	38,5	36,5
Voitto ennen satunnaiseriä, % liikevaihdosta	5,2	2,0	1,9
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, Mmk	63,0	38,5	36,5
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, % liikevaihdosta	2,9	2,0	1,9
Tutkimus- ja tuotekehitys, Mmk	46,8	31,2	23,9
Tutkimus- ja tuotekehitys, % liikevaihdosta	2,1	1,6	1,3
Oman pääoman tuotto (ROE), %	5,9	1,8	1,6
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	6,4	3,8	4,2
Taseen tunnuslukuja			
Velkaantumisaste (gearing-%)	29,6	30,3	26,6
Maksuvalmius (current ratio)	1,5	1,6	1,9
Omavaraisuusaste, %	52,0	52,0	53,8
Investoinnit			
Bruttoinvestoinnit, Mmk	585,9	584,7	521,8
Bruttoinvestoinnit, % liikevaihdosta	26,6	29,9	27,8
Nettoinvestointien omarahoitusaste %	86,7	86,0	91,9
Henkilöstö			
Henkilöstö keskimäärin	3.736	3.734	3.656
Liikevaihto/henkilö, tmk	589,6	523,8	514,0

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja} + \text{rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Oman pääoman tuotto % (ROE)	=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaiseriä, varauksia ja veroja} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}^1}$	x 100
Velkaantumisaste (gearing-%)	=	$\frac{\text{Korolliset velat} + \text{saadut ennakkomaksut} - \text{rahat ja pankkisaamiset}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}^1}$	x 100
Omavaraisuusaste %	=	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}^1}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	x 100
Maksuvalmius (current ratio)	=	$\frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat} - \text{saadut ennakot}}$	x 100
Nettoinvestointien omarahoitusaste	=	$\frac{\text{Rahoituslaskelman mukainen tulorahoitus} - \text{osuus osakkuusyritysten tuloksista}}{\text{Nettoinvestoinnit}}$	x 100

¹ Vapaachoiset varaukset sekä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen erotus on merkitty konsernitilinpäätökseen toisaalta tilikauden tulokseen ja omaan pääomaan sekä toisaalta laskennallisen verovelan muutokseen ja laskennalliseen verovelkaan. Tilauskantaa ei ole esitetty, koska tieto ei ole oleellinen konsernin liiketoiminnan luonteesta johtuen.

Emoyhtiön voitonjakoehdotus

Konsernin vapaa oma pääoma konsernitaseen 31.12.1996 mukaan on 401.231.000 mk,
josta jakokelpoiset varat ovat 77.917.000 mk.

Emoyhtiön vapaa oma pääoma taseen 31.12.1996 mukaan on 45.626.465,05 mk.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että

- osinkona jaetaan 201.600.000 mk:n osakepääomalle	8.064.000,00 mk
- voittovarojen tilille jätetään	<u>37.562.465,05 mk</u>
	<u>45.626.465,05 mk</u>

Helsingissä 5. päivänä maaliskuuta 1997

Kurt Nordman,
hallituksen puheenjohtaja,
toimitusjohtaja

Matti Mattheiszen
Jukka Alho

Jarmo Kalm
Ann-Maj Majuri-Ahonen

Tilintarkastuskertomus

Helsingin Puhelin Oy:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Helsingin Puhelin Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.1996. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, että tilinpäätös on olennaisilta osin oikein laadittu. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin ja emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Emoyhtiön voitto tilikaudelta on 15.972.491,45 markkaa ja konsernin voitto 50.959.000,00 markkaa. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 14. päivänä maaliskuuta 1997

SVH Coopers & Lybrand Oy
KHT-yhteisö

Henrik Sormunen
KHT

Lasse Lehti
HTM

Leo Laitinmäki
KHT

Hallintoneuvoston lausunto

Hallintoneuvostolle on esitelty Helsingin Puhelin Oy:n tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen tilikaudelta 1.1.1996 - 31.12.1996 ja valvontatarkastajan kertomus sekä hallituksen ehdotus tilikauden voiton käyttämisestä. Hallintoneuvosto toteaa, ettei sillä ole esitellyn aineiston johdosta huomauttamista.

Lausuntonaan hallintoneuvosto ehdottaa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista ja yhtyy hallituksen ehdotukseen tilikauden voiton käsittelemisestä.

Samalla hallintoneuvosto toteaa, että kaikki sen jäsenet ovat erovuorossa yhtiökokouksen päättyessä.

Helsingissä 7. päivänä maaliskuuta 1997

Hallintoneuvosto

Harri Holkeri
hallintoneuvoston puheenjohtaja

Konsernin hallinto

Hallituneuvosto

Puheenjohtaja
Harri Holkeri
pankinjohtaja

Varapuheenjohtaja
Reino Paasilinna
yhteiskuntatieteiden tohtori

Raimo Ilaskivi
ylipormestari

Carl Johan Adolfsson
kauppateiden maisteri

(**Sven Wik**
johtaja
30.1.96 asti)

Ingvar S. Melin
kauppateiden lisensiaatti

(**Martti Kiviranta**
taloustarkastaja
30.1.96 asti)

Kari Piimies
arkkitehti

Pekka Saarnio
kansanedustaja

30.1.96 alkaen
Erkki Helaniemi
oikeustieteiden kandidaatti

30.1.96 alkaen
Tuulikki Juusela
toimitusjohtaja

Tilintarkastajat

Varsinaiset
SVH Coopers & Lybrand Oy
KHT-yhteisö

Leo Laitinmäki
KHT

Lasse Lehti
HTM

Varalla
Anneli Lindroos
kauppateiden maisteri, KHT

Matti Pirnes
toimitusjohtaja, HTM

Hallitus

Kurt Nordman
toimitusjohtaja

Matti Mattheiszen
varatoimitusjohtaja,
myynti ja markkinointi

Jukka Alho
johtaja, liikenne ja
verkostotuotteet

Jarmo Kalm
johtaja, data-, radio- ja
tietoverkkopalvelut

Ann-Maj Majuri-Ahonen
johtaja, talous

Muut johtajat

Jarmo Leiniö
sisäiset palvelut

Kalevi Suortti
yhteiskuntasuhteet ja viestintä

Johan Weckström
henkilöstö

Henkilöstön edustajat sisäisessä johtokunnassa

Teuvo Käyhty
myyntipäällikkö

Helena Lehtonen
konttoristi

Kari Mäkikara
tutkimusteknikko

Seppo Saari
verkkoasentaja

Helsingin Puhelin Oy:n johtajat ja henkilöstön edustajat muodostavat yhdessä sisäisen johtokunnan. Eturivissä hallituksen jäsenet, vasemmalta Jarmo Kalm, Matti Mattheiszen, Ann-Maj Majuri-Ahonen, Kurt Nordman ja Jukka Alho. Takarivissä vasemmalta Jarmo Leiniö, Johan Weckström, Kalevi Suortti, Teuvo Käyhty, Helena Lehtonen, Seppo Saari ja Kari Mäkikara.

Yhteystiedot

Helsingin Puhelin Oy

Korkeavuorenkatu 35-37

Helsinki

PL 148

00131 HELSINKI

puh. (09) 6061

telefax (09) 664 480

Oy Comptel Ab

Ruoholahdenkatu 4

00180 HELSINKI

puh. (09) 700 1131

telefax (09) 7001 1375

Oy Heltel Ab

Pajuniityntie 3

00320 HELSINKI

puh. (09) 447 4900

telefax (09) 575 733

Mäkitorppa Yhtiöt Oy

Höyläämötie 2

Helsinki

PL 15

00381 HELSINKI

puh. (09) 39 311

telefax (09) 393 1333

